

Тема на деня ▶ 8-9
Статистика
до доказване
на противното

Новини ▶ 6
Заместник на
Плевнелиев поема
поста му

Лиляна Павлова е новият строителен министър

Пари BONNIER
pari.bg

Четвъртък

8 септември 2011, брой 170 (5230)

USD/BGN: 1.39344

▲ +1.56%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.40360

▼ -1.56%

Българска народна банка

Sofix: 370.67

▼ -1.45%

Българска фондова борса

BG40: 119.92

▼ -1.28%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

НОВИТЕ ВАЛУТНИ ВОЙНИ

Новини ▶ 4-5

Напрежението
около “Избори
2011” започна
да ескалира

Проблемите с
предизборните процедури
се трупат и това създава
напрежение и политически
спекулации, подхранвани
от липсата на прозрачност
в ЦИК

Пазари ▶ 14

“Гражданска
отговорност”
все пак ще
се плаща
разсрочено

Европари ▶ 20-21

Николай Гаджев, собственик
на консервна фабрика
“Маркози”

Държавата
трябва да
стимулира
работещите в
консервната
промишленост

Решението за връзване на курса на швейцарския франк за еврото веднага изложи
на натиск от поскъпване валутите на Норвегия, Швеция и Бразилия ▶ 12-13

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Данаил Папазов

За първите осем месеца на годината "Пристанище Варна" ЕАД, управлявано от Данаил Папазов, е отчело 10% ръст на товарите в сравнение с миналата година. За осемте месеца държавното дружество е обработило 5.5 млн. тона товари, а очакванията са до края на годината да достигнат 8 млн. тона. Само за август пристанището е приело и обработило над 1 млн. тона товари.

Губещ
Лари Пейдж

Офисите на Google с главен изпълнителен директор и съосновател Лари Пейдж бяха обисквани от южнокорейската антимонополна комисия. Повод за обиска в Сеул е постъпило оплакване от двете най-големи интернет компании в Южна Корея, които твърдят, че Google ограничава конкуренцията на пазара за търсачки за мобилни телефони. Google отрече да задължава производителите да използват Google Search.

Мнения

► По темата "Не спирате на пешеходна пътека, КАТ ви взема книжката за месец"

► Много добро предложение: не спирате на пешеходна пътека, КАТ ви взема книжката за месец. Дано да се приеме. Крайно време е да се разбере, че и пешеходците са хора като нас. Вдигнатата ръка и заостреното внимание при приближаване на пешеходна пътека може да решат много от проблемите. Току-виж и пенсионерите взели да пресичат на пешеходни пътеки, а не по най-краткия маршрут само за да спестят 20 метра ходене.

Коку

pari.bg Топ 3

1 Еволюционният механизъм на скаката. Освен негативни отегчението може да има и положителен ефект, защото стимулира промените.

2 Лиляна Павлова е новият министър на регионалното развитие. Досега тя заемаше поста заместник-министър в министерството.

3 Конкурентоспособността на България се влошава, показва докладът на Световния икономически форум в Давос, в който България отстъпва с три места в общото класиране и през тази година се позиционира на 74-то място от 142 страни в света.

Коментар

7 септември - между празника и позора

"Фактът, че 100 години след раждането му питате за него, означава, че трайно е заел място в историята. Като всеки един човек има своите слабости, има и своите успехи". Така премиерът Бойко Борисов коментира рождения ден на дългогодишния лидер на социалистическа България и негов клиент от времената му на охранител Тодор Живков. Това изказване прозвуча направо умерено в сравнение с предишни такива, показващи възхищението на сегашния ръководител на държавата от неговия предшественик - "Една стотна от това, което е построил за България той и което е направено за тези години, да направим, би било огромен успех за всяко правителство". Преди години Борисов дори отбеляза, че не целта, а методите са били сбърканото на най-потресаващото деяние на предишния режим - насилствената смяна на имената на българските мюсюлмани, останала в историята като "възродителен процес".

Вероятно най-притеснителното в случая са не самите изказвания, а това, че те очевидно резонират с усещането по въпроса на голяма част от населението. Защото министър-председателят се сменя, но избирателите - не. А щом сред сериозна част от електората има консенсус, че би било добре "старите времена" да се върнат, е възможно и дори вероятно да се случи точно това. Вчерта в Правец беше празник - жителите му отпразнуваха стогодишнината на най-знаменития си съгражданин, сякаш Член първи от Конституцията никога не е бил отменен. Събитието беше отбелязано с откриване на нов паметник на Живков в двора на родната му къща (предишният беше издигнат за 90-ата му годишнина). В къщата музей на бившия Първи пък бе организирана изложба

Щом сред сериозна част от населението има консенсус, че би било добре "старите времена" да се върнат, е възможно и дори вероятно да се случи точно това

"Тодор Живков и светът - отминало настояще". В нея са изложени снимки от срещите му с държавни ръководители от целия свят, както и подаръците, които е получавал от тях - включително седло за камила от вече бившия либийски лидер Муамар Кадафи. Събитието беше увенчано с концерт на представителния ансамбъл на Българската армия.

За много хора "Бай Тошо" остава символ на безметежните години от младостта им и славните постижения на държавното строителство. Особено за жителите на родния му Правец, който не само получава статут на град, но и на родна Силиконова долина. Тък като тези хора съставляват сериозна част от аудиторията им, медиите отразиха събитието с подобаващо внимание и носталгия. За много други обаче Живков е единствено символ на тоталитарните репресии, лагерите, предложенията да станем съветска република и "възродителния" процес. Събитието, което отбелязват те на 7 септември, е годишнината от атен-

тата срещу Георги Марков, а в съвпадението на датите виждат цинизма на тоталитарната власт - покушението на дисидента е подарък за Живков. Конкретните факти около атенатата до ден днешен не са ясни, но "убийството с българския чадър" става неизменна част от негативния имидж на страната ни на Запад.

Вчерашната дата е една от многото, които стават причина за изява на исторически мотивираните вътрешни конфликти в обществото ни. Но, разбира се, тези спорове са само загревка за утре, когато ни очаква поредното подгръвяване на друга караница, зад която се крие културният избор на нацията - революция, преврат или катастрофа е 9 септември?

Филип Буров

НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: business@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лиляна АПОСТОЛОВА
4395802
lilia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanassova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

ВИЗУАЛЕН РЕДАКТОР И РЕДАКТОР ПРИЛОЖЕНИЯ
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филипа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg

Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395846
ani.kodzhaivanova@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Радослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elena.pulcheva@pari.bg
Филип БУРОВ - 4395857
filip.burov@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg

Изглица ФИЛИПОВА - 4395867
igljika.philipova@pari.bg
Ивана ПЕТРОВА - 4395818
ivana.petrova@pari.bg
Пламен ДИМИТРОВ - 4395896
plamen.dimitrov@pari.bg
Кина ДРАГНЕВА - 4395875
kina.dragneva@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395871
teodora.musseva@pari.bg
Златина ДИМИТРОВА - 4395845
zlatina.dimitrova@pari.bg
Владислав РАШКОВ - 4395845
vladislav.rashkov@pari.bg
Илия ТЕМЕЛКОВ - 4395877
ilia.temelkov@pari.bg

Ангел СИМИТЧИЕВ - 4395865
angel.simitchiev@pari.bg

УЕБ РЕДАКТОРИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg

ФОТООТДЕЛ
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg

Емилия КОСТАДИНОВА
Боби ТОШЕВ - 4395879

ДИЗАЙН И ПРЕДПЕЧАТ
Мая ПИСАРСКА - 4395882
maia.pisarska@pari.bg

Вихър ЛАСКОВ
Красимира МИТЕВА
Ева КОИЧЕВА

Светла ИВАНОВА
Стела МИХОВА

РЕКЛАМА
4395872, 4395822, 4395827,
4395847, 4395856
ФАКС: 4395826

АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 4395831, 4395853
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815

ПЕЧАТ: ПЕЧАТНИЦА СОФИЯ ЕООД
ISSN 0861-5608

BONNIER

Цитат

„България е направила огромни усилия външните граници да са добре охранявани и трябва да стане член на Шенген в най-скоро време

► Жан-Клод Юнкер, премиер на Люксембург, след срещата си във Варна с премиера Бойко Борисов

Число на деня

125

► млн. EUR за 309 проекта е одобрил през август Държавен фонд „Земеделие“ по Програмата за развитие на селските райони

Гост-коментатор

Външна криза - вътрешен отговор

Георги Ангелов,
ikonomika.org

„Минахме момента, в който се смяташе, че дълговите проблеми се дължат едва ли не само на корупция и послъгване

Продължаването и задълбочаването на дълговата криза в Европа със сигурност е лоша новина. Но това не е причина да си заравяме главата в пясъка, още по-малко пък трябва да служи за оправдания защо нещата не се случват. Точно обратното, дълговата криза дава ценни поуки и трябва да насърчи повече активност.

Съвсем доскоро разговорите за или против бюджетните дефицити и дълговете се възприемаха като едва ли не теоретични и идеологически спорове. Винаги можеха да се намерят множество примери на страни, които се „справят“ с кризата въпреки големите дефицити и дългове. Вече не е така.

Нуждата от бюджетна дисциплина вече не може да се възприема като суха теория. След като дори Италия, третата най-голяма икономика в еврозоната, достигна до дългова криза, вече е ясно - не става въпрос за теория или идеология, а за сурова реалност. Трудно вече минават идеите, че дефицитите и дълговете помагат за справяне с кризата. Не само това, вече е очевидно, че те създават по-тежка криза.

Минахме момента, в който се смяташе, че дълговите проблеми се дължат едва ли не само на корупция и послъгване (Гърция) и че те няма да засегнат големите западни държави със силни икономики. Не, дълговите проблеми се дължат на политика на големи дефицити и засягат както малки, така и големи страни - както корумпирани, така и не толкова корумпирани. И най-силните икономики може да пострадат, ако правителствата им са неблагоприятни и не водят стабилна бюджетна политика. А веднъж загубено доверието трудно се връща.

Италианците разбраха, че статусът им на голяма икономика не ги спасява от проблеми. И макар и късно, започнаха да се движат в правилната посока - към балансиране на бюджета и структурни реформи. Италия, Испания, Франция, Германия и други страни приеха или са в процес на приемане на поправки в конституциите си, така че да се гарантира балансиран бюджет.

Вече се виждат все по-ясно и различията в резултатите. Естония, която първа балансира бюджета си, продължава да отчита рекорден растеж на икономиката - обратно, проблемните страни като Гърция и Португалия все още отчитат спад. Дори сред страните с проблеми обаче има различия. Гърция продължава да поражда съмнения за фалит - Ирландия, обратно, изпълнява и преизпълнява ангажиментите. България трябва да се поучи от тези развития. Бюджетът трябва да бъде балансиран веднага (не през 2014-2015 г.), а структурните реформи и подобрението на бизнес средата рязко да се ускорят. Фискалният пакт в конституцията трябва да се приеме, но в по-затегната форма.

В София

Общината отделя над 1.5 млн. лв. за намаляване на бездомните кучета

Кметството избира с конкурс нов шеф на държавната фирма „Екоравновесие“

Столична община ще отдели над 1.5 млн. лв. през 2012 г. за намаляване на бездомните кучета. Около 1.44 млн. лв. за пореден път ще бъде бюджетът на общинското предприятие „Екоравновесие“, призна кметът Йорданка Фандъкова. По думите ѝ се прави сериозен контрол на разходите в „Екоравновесие“, където бяха открити нарушения от предишното ръководство. В момента тече конкурс за назначаване

на нов шеф на общинското предприятие. Все още не е ясно обаче кога ще приключи.

Предвижда се и закупуване на мобилни лаборатории, които ще обикалят кварталите, обясни Фандъкова след среща с холандската

неправителствена организация SOS Dogs. Според нея трябва да се увеличат кастрационните центрове и мобилните клиники и да се работи на национално ниво с приемане на програма за това. Министърът на земеделието Мирослав Найде-

нов е обещал, че работа по такъв документ ще започне. „Ако един град се справи с проблема, а съседен - не, какво ще правим? Понякога се помага на миграцията“, убедена е Йорданка Фандъкова.

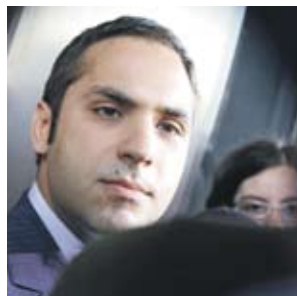
Според последното преброяване в столицата има над 9200 безстопанствени кучета. До 2014 г. те трябва да бъдат намалени с 50%, е записано в новата програма за овладяване популацията на бездомните кучета. Тя обаче беше отхвърлена от Столичния общински съвет през юли поради липса на достатъчно съветници от ГЕРБ в залата.

Красимира Янева

В броя четете още

Компании ► 11

Държавата е отстъпила по най-важния критерий за „Булгартабак“

► **Емил Караниколов, изп. директор на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол**

Новини ► 7

Окончателно: Разговорите между мобилните оператори ще поевтинят два пъти

Пари BONNIER

БЪЛГАРСКА МИННО-ГЕОЛОЖКА КАМАРА

Дискусия

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА МИНЕРАЛНО-СУРОВИННАТА ИНДУСТРИЯ

ИКОНОМИЧЕСКА ОТГОВОРНОСТ

28 юни 2011

ЕКОЛОГИЧНА ОТГОВОРНОСТ

28 юли 2011

СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ

20 септември 2011

Гранд Хотел София

Генерални спонсори:

С подкрепата на:

ЧЕЛОПЕЧ МАЙНИНГ
CHELOPECH MINING

Дъщерно дружество на Дъщеря Пречис Металс Инк.
Subsidiary of Dundee Precious Metals Inc.

АГАПЕЛ МЕДЕТ АД

eltrak CAT

Медиен партньор: SeeNews know how to see

За участие и регистрация: events.pari.bg

Напрежението около “Избори 2011” започна да ескалира

Проблемите с предизборните процедури се трупат и това създава напрежение и политически спекулации, подхранвани от липсата на прозрачност в ЦИК

Политическите скандали и подозренията за мръсни номерца в предизборно време никога не са били нещо извънредно за България. Тази година обаче обстановката сякаш е по-нажежена от друг път. Напрежението дори заплашва да се излее извън границите на страната, след като лидерът на Синята коалиция Иван Костов предупреди, че проблемите, които партията има с регистрацията си на няколко места в България, ще се превърнат в “голям европейски въпрос”. Синият кандидат-кмет в Плевен Найден Зеленогорски пък директно оповести намеренията си да съди държавата в Страсбург.

Конкретните спънки пред сините обаче са част от по-големите проблеми, които прозират. А именно недомислиците в новия изборен кодекс, липсата на прозрачност в работата на централната и областните изборни комисии (ЦИК и ОИК), както и буквализмът на техните членове, които не смеят да излязат от текстовете на кодекса дори когато става дума за очевидни противоречия.

Проблеми за Синята коалиция

След отказа на изборителната комисия да регистрира коалицията на десните кандидати за кмет в Монтана, преди броени дни същото се случи и в Плевен, където регистрацията на коалиция “Заедно за община Плевен”, която издига Найден Зеленогорски за кандидат-кмет, беше отменена. Така кандидатът на сините на практика няма да има възможност да се регистрира за участие в изборите.

Причината според говорителите на ЦИК е техническа - проблеми с абревиатурата на една от партиите от коалицията, ВМРО. Според лидерите на Синята коалиция обаче случаят е класическо подливане на вода от страна на ГЕРБ и БСП. “Тези две партии са се разбрали и играят заедно в Плевен”, заяви Мартин Димитров. Ситуацията стана още по-скандална, след като в същото време ОИК в Плевен разреши регистрацията на коалиция “За Зеленогорски”, която обаче няма нищо общо със самия Зеленогорски. Според самия него това е очевиден опит за кражба на гласове. Според ЦИК обаче няма законови пречки подобна партия да бъде регистрирана.

Чашата на търпението на ДСБ преля и от факта, че се оказва невъзможно партията да оттегли регистрацията си за президентските избори и да върне депозита си.

В плаващи пясъци

Тези случаи, макар и конкретни, може би говорят за известна симптоматика. “Ако някой се беше опитал да

регистрира за изборите партия “За Бойко Борисов” въпреки несъгласието му, дали щеше да е възможно”, попита риторично Антоанета Цонева от проекта “За честни избори”. “Трябва да има по-високи изисквания от просто техническите. Да не говорим, че в новия изборен кодекс има сериозни пропуски и дупки”, допълва тя.

“Изборното законодателство е плачевно, а да се явиш на избори в България е безумие”, казва политологът Димитър Аврамов. Според него обаче не трябва да се прибягва до лесните политически обяснения. “Не мисля, че има доказателства за политическо влияние. И партиите не трябва да оправдават грешките си с него, а просто да си наемат добри юристи и много да внимават с този нов кодекс, който е изключително лош”, казва той.

Непрозрачност и гръзу пропуску

Подобни подозрения обаче има и те идват най-вече от липсата на прозрачност в изборителните комисии. “ЦИК не публикува протоколи от заседанията и гласуванията си. Така ние не знаем как и защо - с какви мотиви и аргументи - техните членове взимат решения, дали те са обективни или пък са мотивирани от партийна лоялност”, казва Антоанета Цонева. Друг проблем пред липсата на прозрачност е фактът, че външни наблюдатели в изборните комисии се допускат само и единствено в деня на изборите, а не през целия предизборен период. Това естествено създава напрежение и спекулации.

Отвъд това недомислиците в новия кодекс са сякаш безброй - нововъведената двустепенна регистрация, изключително кратките срокове за обжалване, липсата на някои правила, като например това, че не е незаконно председателите на ОИК в страната масово да са от квотата на ГЕРБ, и т. н.

Пог наблюдение

Може би затова и тази година по време на изборите в България ще има наблюдатели от Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ), което не е практика в ЕС. Не само защото вече две партии поискаха такива - ДПС и ДСБ. “Но и защото тази година държавният орган, който следи за изборите, действа така, сякаш ролята му е повече да пречи, отколкото да помага на кандидатите”, казва Антоанета Цонева. И все пак до началото на изборите има месец и половина. Достатъчно време държавната изборна машина да опровергае тези подозрения.

Ани Когжауванова

” На мен ситуацията започва да ми прилича на онези избори в Санкт Петербург, които протежето на Путин спечели поради невявяване на противниците. Има една зловонна двойка, която отговаря за тези безобразия - Цветан Цветанов и Искра Фидосова

Иван Костов,
лидер на ДСБ

” Това е началото на една диктатура и на опитите на ГЕРБ да смачка всички автентични десни партии. Тъжното е, че след 21 години борба за демокрация в България днес говорим, че политически опонент не се допуска до изборите

Найден Зеленогорски,
настоящ кмет на Плевен и кандидат-кмет на
Синята коалиция

” Централната изборителна комисия винаги се е водила от изборния кодекс, а не от политически пристрастия

Ралица Негенцова,
говорител на ЦИК

Блиц Антоанета Цонева, проект "За честни избори"

Липсата на прозрачност е сериозен проблем

► **Г-жо Цонева, вие следите отблизо предизборните казуси и спорове. Виждате ли пободи за притеснение?**

- Напрежението около ЦИК тази година е сякаш по-голямо. Има и доклад на ОССЕ, че трябва да има наблюдение за изборите в България, което не е добър сигнал. Има известни съмнения относно независимостта и политическото влияние в изборните комисии и то идва основно от липсата на прозрачност. Има закрити заседания, не се публикуват протоколи за това кой член с какви мотиви е подкрепил или не дадено решение, не се позволява присъствие на независими наблюдатели в предизборния период и т.н.

” **Имам усещането, че има филтър на входа на регистрацията за изборите, а трябва да е точно обратното**

► **От кого зависи да се промени това?**

- Принципно решението за независимите наблюдатели се взима от самата ЦИК - тя решава за какъв период ще ги допусне. И тази година е решила, че ще ги допусне само в деня на изборите. Това е недостатъчно. Редно е ЦИК да публикува стенограми, протоколи и т.н. Трябва да има много по-голяма прозрачност, за да спадне това напрежение, което се трупа в момента, да се разсеят спекулациите за политическо влияние. Защото сега се създава усещането, че членовете на ЦИК се отчитат не пред обществото и гражданите, а пред партиите, от чиито квоти са.

► **Какво мислите за проблемите с регистрацията на Синята коалиция на места?**

- Принципно новото законодателство създава големи предпоставки за подобни казуси. Дали са политически, може само да се спекулира именно заради липсата на прозрачност. Иначе новата система на двустепенна регистрация - първо партии и коалиции, после кандидатите им, създава хаос. Но що се отнася за регистрацията на партията "За Зеленогорски" - това е очевиден опит за подвеждане на избирателите и за подобни случаи избирателните комисии трябва да са по-гъвкави, а не само да следват чисто технически кодекс и да казват, че подобно действие не е забранено.

► **Какви груги проблеми наблюдавате?**

- Сроковете за обжалване на решенията на ОИК и ЦИК са твърде кратки. Имам усещането, че има филтър на входа на регистрацията, а трябва да е точно обратното. Има проблем с обученията на членовете на областните комисии. Регистрацията на

СИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

партии и коалиции мина, а тези обучения все още не са се случили. Има проблеми и с финансовата обезпеченост на тези комисии. Няма и образователна кампания за гражданите. Никой не знае къде ще гласува, на какви бюлетини, с какъв символ.

Списъците вече са в сайтовете на общините, а няма кой да каже на хората, че са там. Всичко това подбива още повече доверието на хората в изборите. А в България то и без това е много ниско.

Ани Кожжаиванова

Мнение Димитър Аврамов, политолог

Изборното ни законодателство е плачевно

Към днешна дата нямам наблюдение и подозрения за политическо влияние и се надявам никой да не си позволи политически репресии. Случките със Синята коалиция, поне част от тях, ми изглеждат повече като случаи с технически нарушения и засягат чисто юридически въпроси. Моят съвет към партиите е да внимават и да

не се оправдават за недобре свършената си работа с политически мотиви. Нека си вземат добри и опитни юристи, защото този изборен кодекс е много лош. Въобще изборното ни законодателство е плачевно и

да се явиш на избори в България си е безумие. Но комисииите са длъжни да спазват този кодекс. Но също така те трябва и да демонстрират прозрачност и да публикуват всички документи, за да има спокойствие.

Заместник на Плевнелиев поема поста му

Премиерът Борисов е решил на мястото на досегашния регионален министър да застане Лиляна Павлова, която беше зам.-министър, отговарящ за оперативните програми

Лиляна Павлова е новият министър на регионалното развитие и благоустройството. Името ѝ се спрягаше за поста още когато започваха първите слухове, че досегашният министър Росен Плевнелиев е кандидат-президентът на ГЕРБ. Вчера новината беше представена от премиера Бойко Борисов, който я описа като много кадърен и заслужил човек. "Тези две години тя работеше пряко с мен по всички проекти и по оперативните програми, много добре подготвена и с необходимите качества, така че естествено се вдига на следващо стъпало", обясни Борисов при представянето на Павлова. Тя от своя страна беше лаконична, като единственото нещо, по което взе отношение публично, бяха апликационните форми за магистрала "Струма".

Да си избереш министър

Решението за поста на Плевнелиев е било взето от Борисов. Това обясни той вчера след редовното заседание на кабинета. Допълнението му беше, че никой не може да оказва натиск на решението му, а през цялото време се е забавлявал на реакциите на медиите, които освен Павлова спрягаха и името на министъра по еврофондовете Томислав Дончев за бъдещ регионален министър. Преди заседанието Росен Плевнелиев обясни, че не участва в разговорите за заместника му, но е дал своето предложение. "Съвсем нормално е министър-председателят, както и вицепремиерът Дянков, тъй като те носят отговорността в правителството, да вземат своето решение", коментира кандидат-президентът на ГЕРБ.

Борисов обаче ще послуша съвети. Това обясни самият той. Премиерът чака списък от 7-8 имена от Лиляна Павлова. Това трябва да са хора, които имат необходимите качества, за да заемат поста ѝ - заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството с ресор главна дирекция "Програмиране на регионалното развитие", главна дирекция "Управление на териториалното сътрудничество", дирекция "Европейски инфраструктурни проекти". По думите

►Новият регионален министър Лиляна Павлова обясни, че ще започне работата си с апликационните форми за магистрала "Струма"

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

на Борисов, за да върви добре работата, е много важно един човек сам да си подбере екипа, с който да работи.

Горга раззяла

Вчера Росен Плевнелиев е депозирал оставката си като министър на регионалното развитие и благоустройството. Преди днешното заседание на кабинета той заяви, че това е последното заседание, на което участва, и е дошъл да благодари на колегите си. Досегашният министър на регионалното развитие и благоустройството се похвали, че апликационната форма на магистрала "Марица" за лот 1, 2 и 4 вече е представена. Другото, с което кандидат-президентът се гордее, е работата по магистралите. "Обещахме три, но работим по шест, като и четвъртата - "Струма", е изцяло сглобена. Тя вече има работещ механизъм за финансиране, вече има строително разрешение, така че по договор в срок от 1 октомври - старт и на този голям инфра-

структурен проект на България", допълни той.

Първата работа

Работата, с която ще стартира Павлова като министър на регионалното развитие и благоустройството, ще са апликационните форми за магистрала "Струма". Новият регионален министър обясни, че ще има две апликационни форми, за чието подготвяне няма дадени срокове. "Сроковете са в наши ръце, всичко е в наши ръце. Колкото по-бързо подадем апликационната форма, толкова по-бързо европейските пари ще бъдат на наше разположение и няма да има необходимост да ползваме пари от държавния бюджет", допълни тя.

Неясният правосъден министър

Все още не се зае кой ще заеме мястото на досегашния министър на правосъдието Маргарита Попова, която е номинирана за вицепрезидент. В момента тя е в отпуск и все още не е подала оставката си. "На

мястото на госпожа Попова ще бъде някой от нейните заместници. Тя пуска отпуск, защото има още работа. В Министерството на правосъдието нещата са по-сложни", коментира Борисов. Слуховете в правосъдното министерство са, че министърският пост ще бъде зает от зам.-министър Даниела Машева.

Радослава Димитрова

” Дойдох да благодаря на всички колеги за тези две години, в които работихме много. Постигнахме много по националните приоритети, гордея се с това, което направихме. Тръгвам си с високо вдигната глава, поемам нова, още по-голяма мисия

Росен Плевнелиев,
кандидат-президент на ГЕРБ

Визитка Коя е Лиляна Павлова

► Лиляна Павлова е новият министър на регионалното развитие и благоустройството. Досега тя заемаше поста заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството с ресор главна дирекция "Програмиране на регионалното развитие", главна дирекция "Управление на териториалното сътрудничество", дирекция "Евро-

пейски инфраструктурни проекти".

► Родена е на 6 декември 1977 г. Завършила е публична администрация и европейска интеграция във Варненския свободен университет "Черноризец Храбър". Има и степен бакалавър по международни икономически отношения от УНСС, както и титла доктор по икономика.

► От 2002 до 2009 г. е била началник-отдел в дирекция "Национален фонд" в Министерството на финансите (финансово

управление, контрол и сертификация на средствата от ЕС). До 2002 г. е експерт в дирекция "Национален фонд" в Министерството на финансите. Преди това е работила като експерт в Координационното звено по ИСПА в Министерството на регионалното развитие и благоустройството, както и като експерт по международни проекти в Института за следдипломна квалификация към УНСС.

► Лиляна Павлова знае английски и руски език.

Окончателно:

Разговорите между мобилните оператори ще поевтинят два пъти

До 1 януари 2013 г. цената, която мобилните оператори плащат едни на други, ще бъде само 4.6 стотинки

Комисията за регулиране на съобщенията окончателно реши да намали наполовина цените на едро на фиксираните и мобилните услуги от 1 януари 2012 г. От началото на следващата година цената на едро за мобилните услуги ще намалее средно два пъти - от 13 на 6.5 стотинки. От 1 юли 2012 г. така наречената цена за терминиране ще бъде 5.5 стотинки при средно 6 стотинки за Европа, а от 1 януари 2013 г. се планират 4.6 стотинки при 5 стотинки средна цена в европейските държави. Намалването на цените се прави на базата на пазарни анализи, уверяват от КРС.

За фиксираните мрежи цените се намаляват на 1.4 стотинки от 1 януари идната година, а до 1 януари 2013 г. цената ще достигне 0.085 стотинки. При слаб трафик намалението ще

е до 0.07 стотинки. Също 0.085 стотинки ще стане цената за локалния сегмент на стационарните мрежи, тоест за местни разговори, от 2013 г.

Погкрена

Намаляването на цените на мобилните услуги е крайно необходим акт, който трябваше да се случи, каза преди седмица народният представител Иван Иванов, заместник-председател на Комисията по транспорт и съобщения в НС. Намалването на цените по термирането е положително решение, смята и Иван Вълков, председател на Комисията по транспорт и съобщения.

Така цените ще бъдат под средноевропейските и ще бъдат равни с цените в тези страни, които са въвели разходоориентираност, коментира председателят на комисията Веселин Божков. „Става дума за цени на едро, но се надяваме, че ще рефлектират и върху цените на дребно“, посочва той.

Реалното отражение

От комисията смятат, че

► **Председателят на КРС Веселин Божков е уверен, че понижаването при цените на едро ще се отрази и на цените на дребно**

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

след спадането на цените за терминиране изменението на крайните потребителски цени ще е между 20 и 30%. През август Божков отрече ин-

формацията, че ЕС готви санкции срещу България заради високите цени. Той припомни, че от началото на неговия мандат досега цените за терминиране са

намалели три пъти - от 38 на 13 стотинки, и допълни, че ако операторите работят по-ефективно, успяват да организират своята работа, да намалят

своите разходи и ако леко посягнат на своите печалби, цената за терминиране може да достигне и до 1-2 евроцента.

Пламен Димитров

Антимонополната комисия отново ще се състои от седем души

Парламентът прие промени в Закона за защита на конкуренцията, с които ще бъдат избрани двама нови членове на комисията

Парламентът реши съставът на Комисията за защита на конкуренцията да се увеличи отново от пет на седем души. Решението идва с приетите на второ четене промени в Закона за защита на конкуренцията, които са внесени от ГЕРБ. Само преди година съставът на комисията беше намален с двама души.

Оптимизация без оптимизация

Съставът на КЗК беше намален през миналата година от седем на пет членове, като целта беше да се намали бюджетът и да се оптимизират функциите й. Това беше една от поредицата промени в регулаторни органи, които управляващото мнозинство предприе и които срещнаха редица критики.

Сегашното увеличение на състава е заради пови-

шения обем на работата, както и заради съкращаването на сроковете за произнасяне по преписките. В същото време обаче упра-

вяващите понякога очакват произнасяне в по-кратки срокове от процедурните - независимо от щата на комисията. Подобен беше

случаят с поискания от правителството извънреден секторен анализ на горивата покрай скока на цените им. Тогава пред-

седателят на комисията Петко Николов обясни, че такъв анализ изисква около година време, но въпреки това КЗК беше принудена

да се произнесе в рамките на месеци.

Срокове

Новите членове на КЗК трябва да бъдат избрани от Народното събрание в срок от един месец след обнародването на измененията в закона. Те ще бъдат избрани за срок до края на мандата на действащите членове. С цел да не се затруднява работата на комисията, докато бъдат избрани новите членове, е предвидено отложено влизане в сила на разпоредбите за формиране на кворум и мнозинство за вземане на решения от КЗК.

Число

1

► **месец е срокът, в който Народното събрание трябва да избере двамата нови членове**

► **Петко Николов, председател на Комисията за защита на конкуренцията**

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Статистика до доказване на

Измислената дума „стъкмистика“ може би не е просто езиково клише. Ето няколко конкретни примера защо

В плановата икономика статистиката не е най-важното нещо. Преди повече от двадесет години страната ни бе движена от „по-висши“ сили, а не от търсенето, предлагането и т.н. Днес обаче в условията на пазарна икономика статистиката е един от основните инструменти. Тя показва тенденциите, резултатите, ефектите и прогнозира бъдещите нужди, мерки и действия, които администрацията и бизнесът в една страна трябва да предприемат, за да се движи икономиката, а и държавата напред.

Противоречия

В последните седмици обаче се сблъскваме с няколко очевидни и конкретни противоречия. Част от тях отдавна занимават обществото и стават повод за политически спекулации и интриги - например нивата на безработицата. Три ангажирани с нейния брой ин-

титудии като Агенцията по заетостта, Националният статистически институт (НСИ) и Евростат имат различни данни за нея.

В последните дни в показателна се превърна и темата с огромното разминаване в броя на туристическите легла в страната, която повдигна министър Плевнелиев. С други два случая - ръста на товарните превози, отчетен от НСИ, и ръста на пазара за вино, отчетен от Агенцията по лозата и виното, се сблъскахме в ежедневната ни работа. И в двата случая тези данни изненадаха представителите на тези браншове.

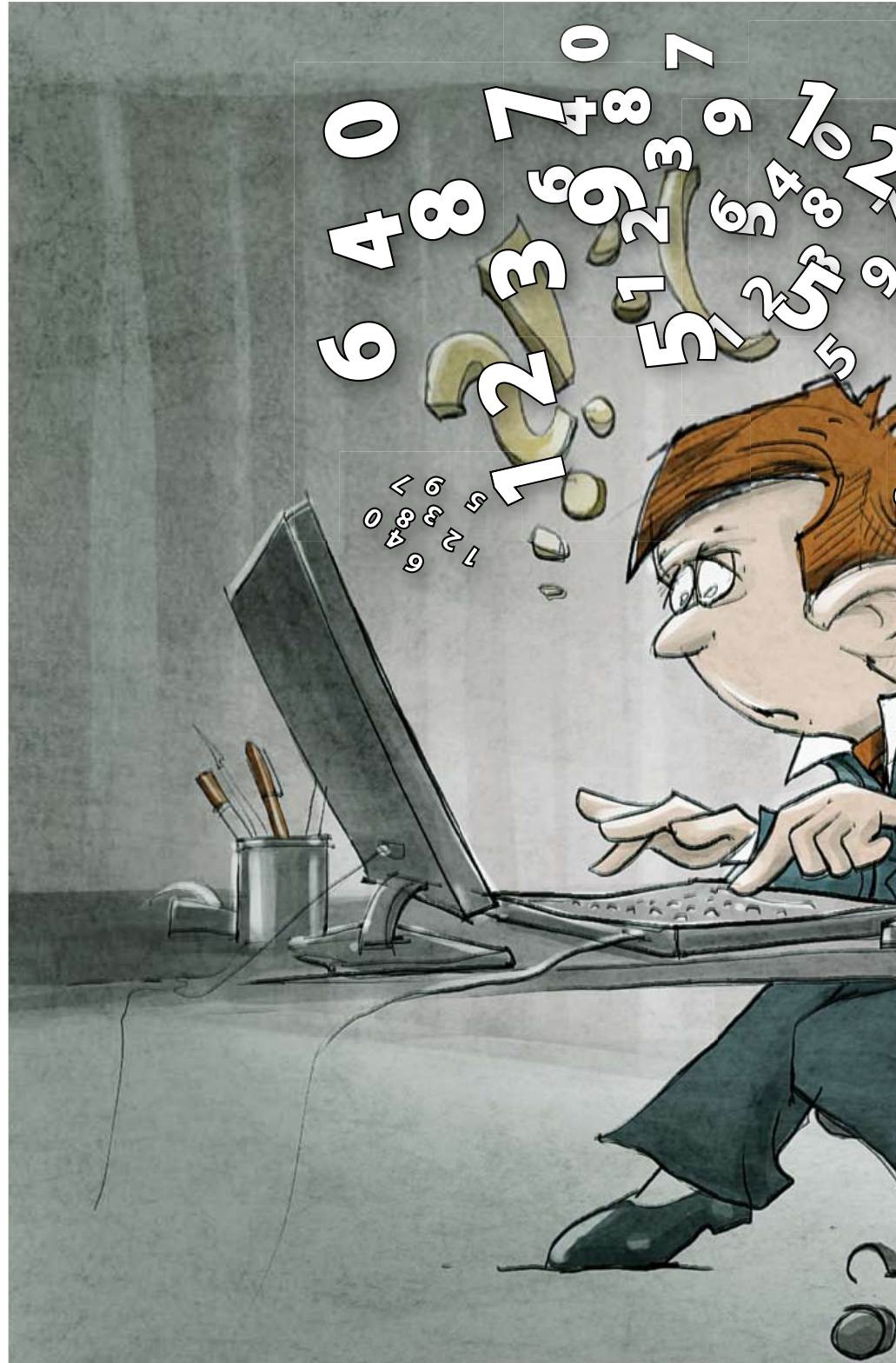
Не е без значение

Тези данни не са маловажни, защото секторите на една икономика не бива да се омаловажават един спрямо друг. Освен това некоректните данни за някои от тях поставят под съмнение всички останали. Това са

симптоми, на които би било редно да се обърне внимание. Особено на фона на факта, че преди година се наложи представители на ЕК и Евростат да изпратят в България съвместна мисия, която да провери качеството на българската фискална статистика и данните, чрез които правителството прави своите прогнози, защото имаха съмнения доколко коректно България пресмята бюджетния си дефицит.

С данните шега не бива и по още една причина - като член на ЕС България е част от една голяма машина, която има нужда от коректни цифри, на база на които да може да формира цялостната си икономическа политика. И не на последно място: Гърция беше страната, която години наред манипулираше и криеше реалните данни за икономиката си. И всички виждаме резултата.

Ани Когжауванова

Фантомният ръст на товарните превози

През второто тримесечие на 2011 г. с автомобилен и железопътен транспорт са превозени 17% повече товари спрямо същия период на 2010 г., като най-много са превозените вътрешни товари, съобщи наскоро Националният статистически институт (НСИ). Процентите прозвучаха гръмка и обнадеждаващо, но ентусиазмът ни спадна веднага, след като се свързахме със самите превозвачи, които бяха съвсем изненадани от констатациите на НСИ.

От НСИ ни разясниха как събират данните. Всяка седмица от КАТ изпращат в института справка за всички коли с българска регистрация, които извършват превози на товари. След това се избираат по специални критерии 4000 превозни средства, към които НСИ изпраща четири хиляди анкети. Въпросите в анкетата са съобразени с европейските изисквания.

Дотук добре. Но какво се случва след това? Първо, има предпоставки някои от превозвачите да попълнят некоректно данните си и да повлияят на качеството и достоверността на статистиката. И второ, НСИ не предоставя публична информация колко от тях са и не са отговорили. Така че не можем да знаем дали техният брой не е например 1000 или 2000, или 3999. И ако по-голямата част не са отговорили, редно ли е от

„Не всички попълват анкетите, но НСИ не публикува кои и колко са те. Такава информация не е публична“

Галина Василева, държавен експерт в отдел „Транспорт и туризъм“ в НСИ

„Има много лек ръст в товарните превози от началото на 2011 г. досега. На годишна база обаче няма промяна“

Койчо Русев, председател на Националната транспортна камара

наличните данни да се прави представителна статистика?

Тези съмнения са актуални сред представителите на превозваческия бранш. Според Красимир Лалов от Националното сдружение на българските превозвачи тези данни са нереални. „Ако ръстът беше толкова голям, тогава трябваше да има и ръст в икономиката“, коментира той. От своя страна Миролуб

Столарски, председател на Българската асоциация на сдруженията в автомобилния транспорт, обясни, че автомобилите с българска регистрация превозват на вътрешноевропейския пазар, а в страната вътрешни превози почти няма.

В крайна сметка статистическите данни, дори и събрани според европейските норми, не отразяват коректно ситуацията в България.

Пълен хаос с легловата

Броят на туристическите легла в България е гореща тема в последните седмици, след като министър Плевнелиев откри гигантските разлики в данните. Хората от този бранш обаче много добре знаят как е възможно това. Просто никой не се е захванал да разрови и реши проблема.

А той идва от това, че високотегловите обекти - 4 и 5 звезди, се категоризират в МИЕТ, а останалите - в общините. Те обаче явно не са сметнали за нужно да обменят данни помежду си. От НСИ пък броят само това, което им се подава на доброволен принцип. Логично, то не е много. Така например от НСИ отчитат едва 60 000 легла за цялата Бургаска област, докато според бранша само в ивицата Равда - Св. Влас има поне 350 000 легла, а в цялата страна броят от години надхвърля един милион, казва Румен Драганов от Института за анализи и оценки в

туризма. Много от тях дори не са регистрирани и не влизат в статистиките, тъй като не са категоризирани или дори работят без нужните документи, казва той.

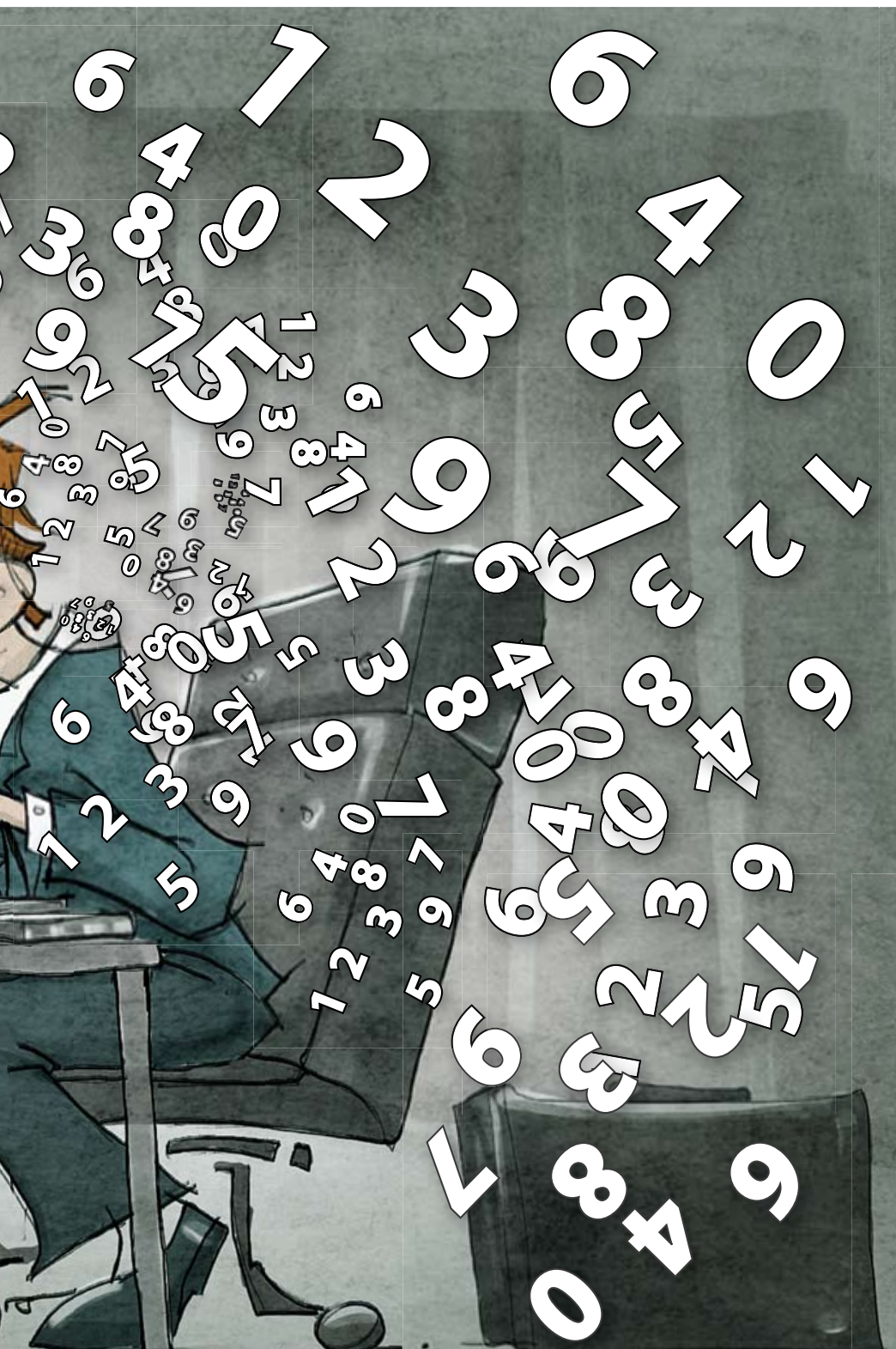
Друг фактор са хитрите номера на някои собственици, които декларират по-малък брой легла от реалните, както и по-малък брой отседнали туристи. По този начин си спестяваха данъците преди време, когато туристическата такса се плащаше на брой туристи. Номерът минава и сега, когато туристическият данък е на брой легла.

А къде е контролът на органите, защо никой не брой? Експертите от министерството минават еднократна проверка при категоризация. Ако хотелът обаче в следващите години построи допълнителни крила и завиши неколкостранно капацитета си, това не се отразява на статистиката. Общините пък по-скоро дори не си правят труда да проверят обекта, който категоризират, нищо че след това губят приходи от укрит данък. В уравнението трябва да се сложат и стотиците апартаментни

„Всички знаят, че леглата в страната надминаха милион още преди години. Не го знаят единствено държавните служители и тези на НСИ - те не стават от бюрата си, не се оглеждат, не четат медии“

Румен Драганов, Институт за анализи и оценки в туризма

ПРОТИВНОТО

база в туризма

комплекси, които едва наскоро бяха разписани като туристически обекти и техните десетки хиляди легла не попадат в нито една статистика.

Като прибавим към то-

ва и факта, че България е единствената страна, която брои като туристи и екскурзиантите (които прекарват един ден в страната, но не нощуват), става ясно, че на хартия България по-

среща много повече туристи и има много по-малко легла. Да се чуди човек как държавата успява да прави сметки и планове за този отрасъл. Всъщност... не успява.

„Как е възможно за ивицата Несебър, Равда, Слънчев бряг данните на различните ведомства да варират от 1200 до 110 000?“

Росен Плевнелиев,
бивш министър на
регионалното развитие

In vino non veritas?*

Виното. И за него статистиката се обърква. Данни на Изпълнителната агенция по лозата и виното (ИАЛВ) наскоро показаха не само възстановяване от кризата, но и цели 38.7% ръст на вътрешния пазар за шестмесечието на годишна база. Износът пък е с 1% на плюс. От агенцията се похвалиха, че браншът се развива много добре и не изпитва трудности, а доказателство за това е статистиката. Според винарите обаче в тази статистика няма нищо вярно. Те се шегуват помежду си, че ръст от 40% е възможен само спрямо първото шестмесечие на 1981 г.

Според ИАЛВ информацията за развитието на пазара идва от самите производители, които по думите на директора на агенцията Красимир Коев са задължени да представят данни на тримесечие пред агенцията. „Данните са представителни. Възможно е само 2-3 компании да не са си ги предоставили“, каза той. Голяма част от компаниите, до които в „Пари“ се допита обаче, не само бяха изумени от цифрите, но се чудеха и на каква база се прави тази статистика, защото те не са давали данни на ИАЛВ.

Големи производители, които не пожелаха да бъдат цитирани, обясниха, че толкова добри резултати, особено на вътрешния пазар, не само няма, но е и нереалистично да се очакват.

Другото разминаване е, че според държавния орган залежалите количества вино също вече се изчерпват, като от реколтата от бяло вино вече почти нищо не е останало. Причината за това бил спадът на цените с около 30-40%, което също е установено от статистиката на ИАЛВ. Винарите обаче бяха кате-

горични, че голяма част от виното остава в складовете, а срокът му на годност изтича. Спад на цените също нямало, с малки изключения на брандове и изби, които всячески опитват да оцелеят.

Така данните на ИАЛВ остават загадка, а винарите дори заподозряха, че държавният орган умишлено показва розова картина, за да стимулира хората за консумацията на вино. Но дали целта оправдава средствата?

* Не вярваме ли на виното?

„Развиваме се бавно. Учудвам се на този ръст. Според мен той е нереален и абсурден“

Анзел Ангелов,
винарска изба „Старосел“

Неуловимата безработица

Данните за безработицата са един от най-ярките примери за това как институциите говорят на различни езици.

Последните цифри на Агенцията по труда за юни например са за 9.45%, докато националната статистика (НСИ) отчита 11.2%. Евростат обаче преброи 11.4% безработни за този месец. Това нажежи старите спорове кой, как и защо така брои.

Според социалния министър Тотю Младенов истината дава Агенцията по заетостта, която отчита регистрираните безработни спрямо икономически активното население.

НСИ обаче приема за безработни всички, които се обявяват, че активно търсят

работа от поне 4 седмици и са готови да започнат да се трудят до 14 дни. Много българи не виждат смисъл от регистрацията в бюрата по труда и след като изтече времето, в което вземат помощи, повече не се подписват там, обясняват от НСИ. Това не било основание социалното министерство автоматично да ги отписва. Статистиката събира информацията си за безработните от интервюта с близо 18 000 домакинства на всяко тримесечие.

Общоевропейската статистическа служба Евростат пък брои по друг метод - взема данни от НСИ и Агенцията по заетостта и ги интерпретира сезонно.

Отвъд всичко това е и факторът заети в сивата

икономика, които официално се определят като безработни, което автоматично изкривява картината. Не бил малък и броят на домакинните, издържани от съпружките си, които също се определяли за безработни. За това и в социалното министерство, водейки се по закона, приемат за безработни само тези, които активно търсят работа и са регистрирани в бюрата по труда.

Това пък даде повод на мнозина да обвинят социалния министър, че използва административни хватки, за да представи картината с безработицата по-розова, отколкото е. Отвъд споровете обаче истинският брой на безработните остава загадка.

Безработицата в България за юни

Агенция по заетостта

9.45%

НСИ

11.2%

Евростат

11.4%

Обама предлага план за стимулиране на заетостта на стойност 300 млрд. USD

Президентът на САЩ се опитва да възстанови доверието на гласоподавателите си, което бележи спад от месеци

44%

► е рейтингът на президента на САЩ Обама

Президентът на САЩ Барак Обама предлага план на стойност 300 млрд. USD, с който да се насърчи заетостта в страната. За целта той предлага въвеждането на нови мерки, свързани с данъчни съкращения и намаляване на правителствени разходи.

Информацията беше разпространена вчера от някои от водещите световни медии. Очаква се днес Обама да представи подробно предложението си за новия финансов пакет пред Конгреса, като изказването му ще бъде предавано и по телевизията.

Коментарите на медиите

Агенция Bloomberg отбелязва, че сумата от 300 млрд. USD ще бъде влята в икономиката през следващата година под формата на намаляване на данъци, средства за инфраструктура и помощи за държавните и местните власти. От Белия дом обаче отказаха да коментират новините.

От агенция Reuters пък коментираха, че новият план и опитите за създаване на нови работни места са в отговор на намаляващото доверие към способностите на американския президент да се справи с икономическата ситуация в страната.

Пак по грешния път

Републиканците критикуват Обама за това, че не ги включва в дискусиите за финансовите мерки преди речта си. Възможно е въпросът за работните

места да срещне трудности при преминаването си през Конгреса, където републиканците управляват Камарата на представителите.

“Не се съмнявам, че в четвъртък президентът ще предложи много неща, които, погледнати поединично, звучат доста добре, или че той ще ги нарече дупартийни. Също толкова сигурен съм, че погледнати в своята цялост, те ще бъдат част от досегашния грешен подход”, обяви лидерът на републиканците в Сената Мич Макконел.

Мерки за доверие

Редица проучвания сочат, че доверието в способността на Обама да се справи с икономиката на страната спада от месеци. По тази причина президентът очаква да промени ситуацията в четвъртък с представянето на мерките. Той ще се опита да убеди гласоподавателите си, че планът му за възстановяване на икономиката е по-добър от този на опонента му.

Близко половината от стимулите за икономиката, които предвижда Обама, ще бъдат резултат от намаляване на данъците, включително понижаване на социалните осигуровки, които плаща служителите или работодателите. Вицепрезидентът Джо Байдън каза още преди месец, че се обсъжда намаляване на осигуровките.

Преките помощи за местните власти ще бъдат фокусирани върху спиране на съкращенията на учители и

► Близко половината от стимулите за икономиката, които предвижда Обама, ще бъдат резултат от намаляване на данъците, включително понижаване на социалните осигуровки, които плаща служителите или работодателите

СНИМКА BLOOMBERG

медицински персонал.

Нова битка за Обама

Обама воюва през по-голямата част от лятото срещу републиканците по отношение на тавана на държавния дълг. Тежкия дебат доведе до понижаване на кредитния рейтинг на САЩ от Standard&Poor's. Сега президентът трябва да убеди законодателите да приемат допълнителни разходи, на които мнозина ще се противопоставят.

Барак Обама търси подкрепа от Конгреса в момент, когато шансовете за неговото преизбиране на-

маляват. Президентът вече е усетил различните подходи, които Конгресът би предприел, за да повиши заетостта, като разходи за инфраструктура, данъчни облекчения за бизнеса и разширяване на социалните осигуровки за дълготрайно безработните. За да има шанс за втори мандат в Белия дом, Обама трябва да намали безработицата от настоящите над 9%.

Вотът на гласоподавателите

Според анкета на Wall Street Journal и NBC News рейтингът на Обама е паднал до 44%. Според про-

учване на ABC News и Washington Post пък шест от всеки десет американци не одобряват работата на Обама. Трето изследване

показва покачване с 12% на броя на американците, които мислят, че страната се движи в грешна посока.

Златина Димитрова

Контра

“Не се съмнявам, че президентът ще предложи много неща, които, погледнати поединично, звучат доста добре. Също толкова сигурен съм, че погледнати в своята цялост, те ще бъдат част от досегашния грешен подход

Мич Макконел, лидер на републиканците в Сената

Германският съд върза ръцете на правителството за дълговата криза

Конституционният съд постанови, че парламентът трябва да одобрява участието на страната в спасителните заеми

Конституционният съд в Германия даде на парламента последната дума при

► Германското правителство вече ще трябва да търси одобрението на парламентарната бюджетна комисия, преди да предостави помощ на затънали в дългове държави

вземане на решение кои държави да бъдат спасявани със заеми от еврозоната. Това потенциално ще възпрепятства способността на Берлин да действа решително за овладяване на двегодишната дългова криза.

В сряда съдът отхвърли редица съдебни дела, насочени срещу участието на най-голямата икономика в Европа в спешните финансови пакети за затъналите в дългове членки на еврозоната. Същевременно обаче правителството вече ще трябва да търси одобрението на парламентарната бюджетна комисия, преди да предостави такава помощ.

Временно успокоение

“Това беше много оспорвано решение. Но ще бъде грешно да се интерпретира като конституционен празен чек, одобряващ по-нататъшни спасителни мерки”, коментира един от съдиите.

Пазарите веднага реагираха на решението, като евроото отбеляза слабо покачване спрямо долара. “Днешното решение трябва да донесе известно облекчение на финансовите пазари, след като сценарият за тотален хаос беше избегнат, но не трябва да води до еуфория”, коментира анализатор от ING, цитиран от Reuters, който изразява увереност, че в крайна сметка

германският парламент ще одобри втория спасителен план за Гърция.

Трудни гни за дължниците

Каго се вземе предвид ограничаването на възможностите на Германия да действа бързо, за най-задлъжнелите държави в еврозоната става още по-важно да убедят инвеститорите, че са решени да се справят с дълговите си проблеми.

Съмненията относно волята на Италия и Гърция да прокарат строгите икономии, искани от техните партньори, помрачиха политическото настроение в Европа и предизвикаха нов натиск на облигационните пазари. ■

Увеличение**Скок в приходите на "Юрий Гагарин"**

"Юрий Гагарин" АД отчита 10% ръст на годишна база в приходите от продажби през август 2011 г. до 4.93 млн. лв., обявиха от компанията пред БФБ. Голяма

част от увеличението в приходите се дължи на постъпение от реализация на филтри и гилзи за цигари. По това перо приходът скача с 48.2% на годишна база до 1.29 млн. лв. за август. При опаковките от картон и хартия увеличението на продажбите е с 1.1% на годишна база до 23.63 млн. лв. за август. От

началото на 2011 г. продажбите намаляват с 8% на годишна база до 30.5 млн. лв. В това число намалението на продажбите на филтри и гилзи е с 10.8% до 6.5 млн. лв., а на опаковки - със 7.3% до 24 млн. лв. "Юрий Гагарин" АД отчете 34% спад на печалбата за полугодieto на 2011 г. до 2.21 млн. лв.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ**Държавата е отстъпила по най-важния критерий за "Булгартабак"**

До края на ноември трябва да завърши продажбата на миноритарните дялове в енергийните дружества и сделките от военнопromишления комплекс

Държавата в лицето на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол е отстъпила по най-важния критерий при сделката за "Булгартабак". България се е съгласила с условието на одобрения купувач "БТ Инвест" да се намалят санкциите от 3.40 на 1.70 лв. за килограм при неизкупуване на тютюн в рамките на договорените 5000 т годишно. Това казва изпълнителният директор на АПСК Емил Караниколов в интервю за в. "Труд". "Може би най-големият компромис, който направихме, е с размера на неустойката за тютюн", твърди Караниколов.

Странно, но факт

Решението за намаляването на неустойки изглежда странно на фона на разпределението на тежестта при формиране на критериите за избор на купувач. Изкупуването на тютюн имаше най-голямо значение при определяне на купувача на "Булгартабак". Тежестта на критерия в общата оценка беше 60%. Останалите 35% бяха за цената на холдинга, а 5%

за бъдещите инвестиции. Именно условието за задължителен обем изкупен тютюн се сочи като причина за отпадането на заявките интерес на поранен етап стратегически инвеститори. Наличието на това условие донесе и по-ниска цена на цигарения холдинг.

Ако новият собственик "БТ Инвест" откаже изобщо да изкупи български тютюн, ще трябва да плаща неустойка 8.5 млн. лв. за всяка година.

Купувачът няма значение

Според Караниколов всичките документи в агенцията показват, че купувач е руският инвеститор, банката VTB. По думите му не е толкова важно кой ще е новият собственик и дали ще има прехвърляне на собствеността, защото държавата е обезпечила всички ангажименти по договора.

"Започваме да правим законна ипотека на дружеството с оглед на това новият собственик да не направи особен залог на холдинга и така държавата да се окаже втори

кредитор, а не привилегирован", твърди шефът на АПСК.

Че има параметри по сделката, които ще се договарят до последния момент, преди тя да бъде одобрена от надзорния съвет на агенцията, призна и министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков. Той обяви в петък, че е оставил да се договарят параметрите по критични въпроси и клаузи от договора за приватизация, които обаче не се отнасят за цената, а за тютюна, социалните ангажименти, неустойки и др.

Трайков отказа да обясни какви точно са тези параметри, тъй като това било ангажимент на изпълнителния и надзорния съвет на агенцията.

Политическо решение

За успешното и най-вече скоростно приключване на сделката се намери и логичното обяснение. Макар управляващите от ГЕРБ да отклоняваха политическия елемент в сделката по посока на експертни решения в АПСК,

► Не е толкова важно кой ще е новият собственик и дали ще има прехвърляне на собствеността, каза Емил Караниколов

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

се оказа, че политическа воля е имало. "Много важно в случая е, че за тази сделка имаше политическо решение. Затова и приключва най-накрая

тази толкова дълга епопея с "Булгартабак", обяснява изпълнителният директор Емил Караниколов.

До края на ноември пък трябва да завърши про-

дажбата на миноритарните дялове в енергийните дружества и сделките от военнопromишления комплекс и за терена на ИПК "Родина".

"Асарел-Медет" получи концесия за добив на медни и златни руди в ново находище

Дружеството ще трябва да инвестира минимум 38 млн. лв. за пет години, предвижда концесионният договор

Правителството предостави на "Асарел-Медет" АД 15-годишна концесия за добив на медно-златни руди от участък "Запад" на находище "Асарел". Концесионната площ е 16 038 дка, събщица от пресслужбата на Министерския съвет.

Инвестициите, които дружеството ще направи за пър-

вия петгодишен период, трябва да бъдат не по-малко от 38 млн. лв., а средногодишният добив да е 2.775 млн. т суровина. Очакваното годишно концесионно плащане е поне 2.8 млн. лв., като половината от него се превежда по бюджета на община Пазарджик, на чиято територия се намира находището. Одобрена беше и промяна в концесионния договор с "Асарел-Медет" от 1998 г. за добив на медни руди от находището "Асарел". С нея се намалява концесионната площ на находището поради допуснатата фактическа грешка - от предоставената допълнителна площ се

изважда участък "Запад".

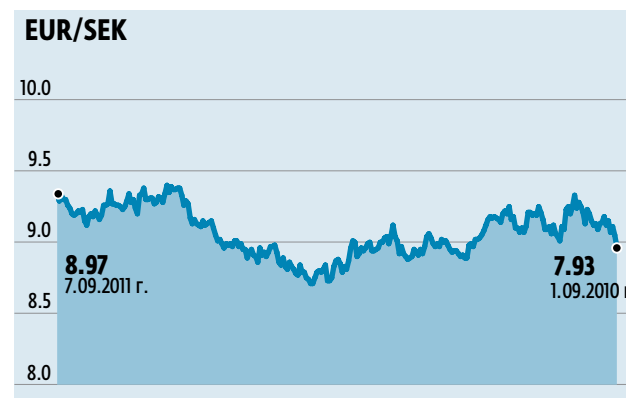
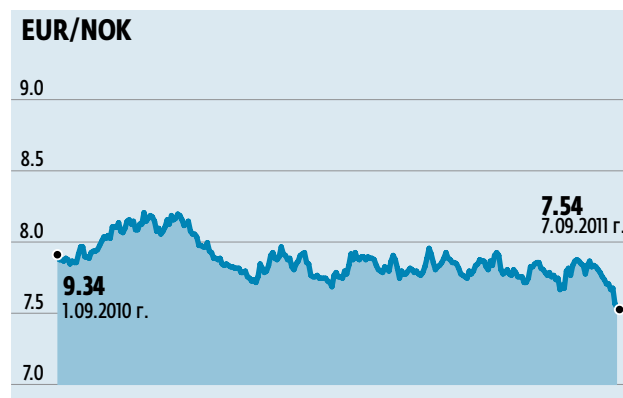
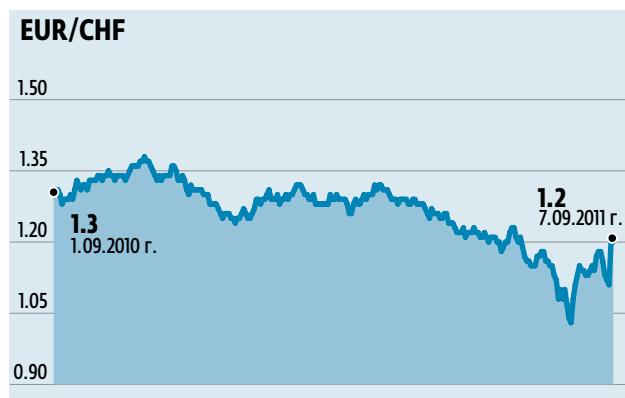
През 2011 г. "Асарел-Медет" инвестира в няколко проекта. Един от тях е циклично-поточна технология за транспорт на стойност близо 100 млн. лв. Беше открита и инсталация за екстракция и електролиза на катодна мед на стойност около 40 млн. лв. Дружеството е инвестирало и в пречиствателна станция на своята територия.

Правителството одобри и издаването на още три разрешения за проучване на подземни богатства. "Мединвест" ЕООД ще изследва залежите на индустриални минерали в площта "Хера"

в продължение на две години. Концесионният терен е близо 22 кв. км и се намира в землищата на седем села в община Стамболово, област Хасково. Минималният очакван размер на инвестициите е 57 500 лв., а стойността на околната среда за срока на договора - 5500 лв.

Възможностите за добив на строителни материали ще бъдат проучвани от дружествата "Еко-Хидро-90" и "Булстрой" за площите "Конаговски чал" и "Йоглав" на територията на общините Пазарджик и Ловеч. И двете разрешения са с едногодишен срок.

12 КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Швейцария отвори нова страница в световните валутни войни

Решението за връзване на курса на франка за еврото веднага изложиха на риск валутите на Норвегия, Швеция и Бразилия

СНИМКА SHUTTERSTOCK

Никога неучаствала във войни и традиционно спазваща неутралитет Швейцария е на път да предизвика истинска война на валутните пазари. Каква ирония, нали? За валутните дилъри и чудещите се къде да вложат милиарди евро в условията на спадащи пазари инвеститори това изобщо не е иронично. Решението на Швейцарската централна банка да обвърже франка с еврото при минимален курс 1.2 CHF/EUR буквално шокира пазара. Страната веднага беше посочена като инициатор на ново измерение на сериала "Световни валутни войни".

Какво е новото

За стремежа на големите икономии по всевъзможни начини да задържат валутите си с ниска стойност се говори от доста време. Не са малко и обвиненията, които са си разменяли "големите". Ако доскоро обаче състезанието

беше между долара, еврото, британския паунд, йената и юана, сега битката се изнася в периферията. Решението за връзване на курса на франка с еврото излага на натиск от поскъпване валутите на Норвегия, Швеция и Бразилия.

Сривът на публичните финанси в големите икономии до такава степен вече подкопа доверието на инвеститорите в тях, че те масово се обърнаха към защитните схеми на инвестиции - йени, франкове, но все повече и към по-екзотични валути като норвежки крони, шведски крони и сингапурски долари.

Всичко това обаче носи поскъпване на валутите и задушава местните икономии поради по-лошата конкурентоспособност, в която те изпадат заради скъпите си валути.

Конкуренцията изчезва

Първа от новото измерение

на валутната конкуренция пострада именно Швейцария. За годината до 2 септември швейцарската валута поскъпна с над 16% спрямо кошница от девет основни валути. За същия период еврото е поевтиняло с 1.3% спрямо тази кошница, а доларът с 12%. Швейцария направи не един и два опита да обуздае поскъпването. В началото на август Швейцарската централна банка обяви, че ще направи интервенция на валутния пазар, след като тогава курсът спрямо еврото се приближи към паритета. Банката веднага обяви, че ще налее 120 млрд. CHF допълнителна ликвидност във финансовата система на страната, като увеличи безсрочните депозити на търговските банки до 200 млрд. CHF. И въпреки че франкът поевтиня, скоро той отново започна да поскъпва.

Това доведе и до безпрецедентното решение за връ-

Мнение

Решението шокира пазарите

Несъмнено решението на Швейцарската централна банка да наложи таван на курса на франка спрямо еврото е едно от най-изненадващите събития на финансовите пазари за последните десетилетия. На свой ред сривът на местната валута с над 10% в рамките на едва няколко минути ще остане в историята като едно от най-бързите и значими по амплитудата движения. Логично въпросът, който веднага се появи сред трейдърите, е дали мястото на франка в категорията на т.нар. валути убежища няма да бъде заето от паричните единици на други държави. Поне за мен обаче все още е рано да се правят каквито и да е прибързани заключения, тъй като не трябва да забравяме, че заложеност

Георги Иванов,
дигълър международни финансови пазари, "БенчМарк Финанс" АД

„Основният въпрос е дали Швейцарската централна банка разполага с достатъчен финансов ресурс, за да поддържа това ограничение

вчера таван от 1.20 спрямо еврото за момента е само на хартия. Естествено, че пазарните участници трябва да имат едно наум, когато решат да откриват нови дълги позиции във

франка, но основният въпрос е дали Швейцарската централна банка разполага с достатъчен финансов ресурс, за да поддържа това ограничение.

Ако трябва да направим аналог с действията на друга водеща централна банка - тази на Япония - виждаме, че неколкотократно й опити да преустанови поскъпването на йената, включително и чрез директна интервенция на пазара, не дадоха абсолютно никакъв резултат и местната валута продължава да бележи рекордни върхове спрямо долара. Ето защо можем да приемем аналогичен сценарий и при франка, ако монетарната институция на Швейцария не успее да докаже на трейдърите своята решимост. ■

Мнение

Инвеститорите започват да търсят

Швейцария започна нов рунд от световната валутна война, след като понижаваният се икономически ръст накара политиците да предприемат действия за подкрепата му. Тази инициатива може да остави Норвегия и Швеция уязвими към нежелан ръст на техните валути, а в същото време Бразилия и Япония се борят с ограничаването на ръста на собствените си валути, в условия на дългова криза в еврозоната и почти нулеви лихвени нива в САЩ.

Но решението на Швейцарската централна банка не е нищо повече от борба за издръжливост, в която се цели намаляване в статута на франка като сигурно убежище. Финансовата институция спечели битката, сега EUR/CHF се

Красимир Стефанов,
Лозос - ТМ

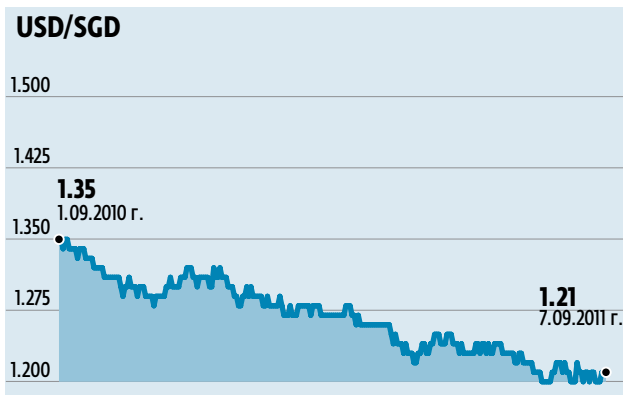
„На пръв поглед изглежда, че най-добрата валута, която може да заеме мястото на швейцарския франк като убежище, е китайският юан

търгува на ниво 1.2060, но дали ще спечели войната, е друг въпрос. Със сигурност пазарът разполага с повече средства от швейцарската банка, поради което институци-

ята в момента рискува да изгуби повече, ако тръгне да изкупува чужди валути, за да изпълни целта си.

Сега инвеститорите започват да търсят други сигурни активи, в които да вкарат своите средства. Една от опциите е злато. Но инвеститорите, имащи дълги позиции в злато, са имали и инвестиции във франкове, сега понасят големи загуби от понижението на валутата, което ще провокира закриване и компенсирани на загубите с печалбите от злато. Засега ценният метал не е добра опция с оглед и на екстремните нива, в които се намира.

HSBC вчера препоръча норвежката валута като алтернатива след дейст-

Граница и и на натиск

зване на курса към еврото. В свое официално съобщение Швейцарската централна банка обяви, че се стреми към чувствително и трайно поевтиняване на франка и няма да толерира валутен курс EUR/CHF под 1.20 CHF/EUR. Централната банка на страната обяви, че е готова да започне масирано изкупуване на чуждестранна валута, основно на евро, и че няма ограничения в количества.

“Националната банка ще пази този минимален курс с всички последствия и е готова да изкупува валута”, заявиха официално от институцията. Също така беше посочено, че курсът 1.20 CHF/EUR също е висок и с времето трябва да се понижи още повече.

Решението на централната банка е продиктувано от влошените резултати на компаниите в страната, сред които са и утвърдени изно-

сители като производителя на часовници “Суоч”, коментират анализатори пред Bloomberg.

Ефектът на домино

Това действие обаче може да бъде оправдание и за други страни, изпитващи негативите на силната си валута, за предприемане на подобни намеси за обезценка. То също така може да постави началото на нова фаза във “валутната война” според много от валутните анализатори.

“Очаква се сега да видим много повече интервенции и манипулации”, коментира Стюърт Томсън от Ignis Asset Management. “Традиционно смятаните за спасителни валути най-вероятно ще бъдат подлагани на натиск и въздействие от страна на правителствата на страните им, за да се ограничи поскъпването им”, допълва той.

Мирослав Иванов

Г други сигурни активи

вията на Швейцарската централна банка. Кроната е поскъпнала с 4.5% спрямо кошницата от девет основни валути през последната година. Но дали икономиката на страната е готова да понесе едно евентуално поскъпване на валутата си, е друг въпрос.

Добрата “стара” японска йена неведнъж е приютявала инвестиции във времена на пазарна несигурност. Японските политици е малко вероятно да последват примера на швейцарските си колеги и да въведат ниво на валутата си, защото икономиката им е много по-голяма. Ако Япония примерно определи граница от 75 йени за долар, ще трябва да закупи потенциално “безкрайно” количество долари, което

със сигурност няма да се хареса на САЩ. Една от основните причини за тазгодишното засилено търсене на швейцарска валута бе именно проблемът на САЩ с дълговия таван и забавянето на щатската икономика. Поради това доларът, макар и да се ползва със статут на валута убежище, не вдъхва нужната увереност сред инвеститорите.

На пръв поглед изглежда, че най-добрата валута, която може да заеме мястото на швейцарския франк като убежище, е китайският юан. В момента юанът не е конвертируем, но съществуват няколко начина за придобиване на експозиции в юани извън Китай - като се закупуват на международните пазари облигации, емитирани в юани. □

Държавата вече контролира над 50% от акциите в Централния депозитар

Българската фондова борса е купила “от свободния пазар” нови 3.61% от капитала на дружеството и вече има над 6.6%

листи всичко е в ръцете на министерството.

Пакетна сделка

Изкупуването на акциите е част от концепцията за интегриране на Българската фондова борса и Централния депозитар в европейските и световните финансови пазари. Интеграцията ще се реализира чрез приватизация, като така правителството цели да осигури тяхното ефективно бъдещо управление. Концепцията беше одобрена през април т. г. от Министерския съвет.

Консолидацията има три основни цели - да се развие българският капиталов пазар, като се гарантира по този начин бъдещето му сред европейските пазари. Също така изграждане на по-надежден борсов пазар и налагането му като център за капиталовите пазари в региона.

През май БНБ реши да прехвърли акциите си от капитала на Централния депозитар към Министерството на финансите. Сделката обхваща 2000 акции на дружеството, всяка с номинална стойност 100 лв., което представлява 20% дял от капитала му.

Борсова търговия

Акциите на БФБ се търгуват на борсата от началото на тази година. Нивата на продажбите започнаха при 2.50-2.60 лв. за акция, а последната сделка е на стойност 2.77 лв. за акция. Пазарната капитализация е 18 млн. лв. □

► **Васил Големански,** изпълнителният директор на БФБ и член на борга на директорите на Централния депозитар

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

ПОДКРЕПА ЗА ИНВЕСТИЦИИ В ПРЕДПРИЯТИЯ ОТ ХРАНИТЕЛНО-ПРЕРАБОТВАТЕЛНАТА И ГОРСКАТА ПРОМИШЛЕНОСТ

ЕВРОПА ИНВЕСТИРА ЗА ПОВИШАВАНЕ НА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА НА ПРЕДПРИЯТИЯТА

От 15 август до 16 септември ще се приемат проекти по мярката 123 „Добавяне на стойност към земеделски и горски продукти“ от ПРСР. Мярквата е насочена към инвестиции, свързани с преработка и/или маркетинг на земеделски и горски продукти, с цел подобряване на цялостната дейност, икономическата ефективност и конкурентоспособността на предприятията. В хранително-преработвателната промишленост се подкрепят инвестиции в определени сектори, които са упоменати в Наредба № 18/26.06.2008 г.

Кандидати могат да бъдат еднолични търговци или юридически лица, които са микро, малки или средни предприятия, включително и междинни предприятия. Кандидати от горския сектор могат да бъдат микропредприятия единствено за инвестиции, свързани с използване на дървесината като суровина, преди индустриалната преработка и без производството на мебели. Финансовата помощ е в размер на 50% от общите допустими разходи, а за междинни предприятия - 25%. Минималният размер на тези разходи за периода 2007-2013 г. е левовата равностойност на 10 000 евро, а максималният размер - 4 000 000 евро.

Финансират се инвестиции, свързани с изграждане и/или модернизиране на производствени сгради, закупуване на нови машини и съоръжения, оборудване на лаборатории за нуждите на производствения процес, закупуване на земя за изграждане на недвижими активи, нематериални инвестиции за покриване на международно признати стандарти, закупуване на софтуер и други.

Повече информация за мярката и условията за кандидатстване може да намерите на интернет страницата на Програмата www.prsr.government.bg.

МИНИСТЕРСТВО
НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

Програма
за развитие на
селските райони
(2007-2013)
Министерство на
земеделieto и
храните

Европейски
земеделски фонд
за развитие
на селските райони
„Европа инвестира
в селските райони“

„ЕВРОПЕЙСКИ ПАРИ
ЗА БЪЛГАРСКОТО
СЕЛО“

Плащането на „Гражданска отговорност“ остава разсрочено

Промените в застрахователния кодекс бяха отхвърлени на първо четене в парламента

Парламентът отхвърли на първо четене промените в Кодекса за застраховането. По този начин отпада и най-спорният текст - разсроченото плащане на задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ да отпадне. Според депутата от ГЕРБ Валентин Николов законопроекта не е бил приет по две причини. „Много хора нямаше да могат да си позволят да платят премията по застраховката наведнъж. Това беше най-основният казус. Другата причина е, че доста от депутатите са в предизборна кампания и ги нямаше на заседанието. Работата по законопроекта обаче няма да бъде спряна“, коментира той. Отхвърлена беше и промяната, чрез която се премахва вписването на дата и час на сключване на застрахователния договор. Други основни текстове във внесените от Министерския съвет законопроекта засягаха класификацията на здравните застраховки, промените в процедурата по разглеждане на застрахователни искове и събиране на доказателства, повишаването на изискванията за квалификация на служителите на застрахователните брокери и др.

Без изненади

Стоян Проданов, изпълнителен директор на „Бул Инс“, заяви, че отхвърлянето на законопроекта е било съвсем очаквано. „Знаехме, че няма да мине. За нас обаче нищо не се променя, оставаме да работим в същите условия с трудно събиране на вземанията“, коментира той. Според него рационалният поглед към нещата обуславя еднократното плащане да се случи. „Практиката в много чужди страни е да се плаща еднократно. Рано или късно това трябва да стане и при нас. Дори и да не стане, поне да има ясен регламент за вноските и механизма на разсрочването“, допълни Проданов.

Премахването на разсроченото плащане на „Гражданска отговорност“ беше подкрепена промяна и от Комисията за финансов надзор (КФН). В интервю за в. „Пари“ през юни Борислав Богоев, заместник-председател на КФН, ръководещ управление „Застрахователен надзор“, коментира, че за последната година 26% от сключените застраховки са прекратени предсрочно поради неплащане на дължимите вноски. „А за всичките

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

незастраховани при пътно-транспортно произшествие плаща Гаранционният фонд, чиито средства се формират от премията на редовните граждани. Тоест, хората с гражданска отговорност в буквалния и преносния смисъл плащат на тези без

гражданска“, изясни той.

Шанс все още има

В следващите три до четири месеца законопроекта ще се върне за гласуване. „Ще го променим, ще има известни изменения и отново ще се предложи за гласуване

“, обясни ситуацията Диан Червенкондев от ГЕРБ. Той заяви, че законопроекта е бил много добър и не е било редно заради малкото спорни текстове той да отпадне изцяло. „Поехме ангажимента между първо и второ четене да премахнем еднократното

плащане на застраховката, което беше основното притеснение. Явно не са ме разбрали другите депутати“, обясни той. Според него еднократното плащане трябва да се въведе, но сега не е точният момент.

Ивана Петрова

„ Не всички депутати бяха убедени в текстовете, но няма да спрем работа по него

Валентин Николов,
депутат от ГЕРБ

„ Знаехме, че няма да мине. За нас обаче нищо не се променя, оставаме да работим в същите условия с трудно събиране на вземанията

Стоян Проданов,
изпълнителен директор на „Бул Инс“

Visa Европа: Потребителите в Източна Европа са увеличили още разходите си

Нивата на потребителския разход в Европейския съюз се увеличават за седмо поредно тримесечие

Потребителският разход за страните от ЕС е нараснал с 2.5% през второто тримесечие на 2011 г. спрямо същия период на 2010 г., сочи барометърът на Visa Европа. През първото полугодие на годината Visa Европа са отчетели най-големия ръст на потребителския разход за последните пет години,

но последните събития в ЕС може да са сигнал за по-мрачни перспективи за остатъка от годината.

Нивата на потребителския разход се увеличават за седмо поредно тримесечие, а най-големият ръст през второто тримесечие на 2011 г. идва от потребителите от Централна и Източна Европа. Според данните от проучването двуцифрен ръст е регистриран в Латвия (12.6%) и Естония (10.2%). Силен ръст е регистриран и в Чехия (8.9%), Полша (7%), Словакия (6.6%) и Литва

(6.5%).

Скромнен ръст

От друга страна, големите икономики на ЕС отчитат по-скромнен ръст. Във Франция е 2.6%, в Германия - 3.4%, докато Испания регистрира по-високо увеличение от очакваното с 4.3%. Потребителите от „периферните“ страни на общността, които в момента изпитват затруднения, включително Португалия и Ирландия, отчитат спад в потребителския разход. След период от една година

на строги ограничения и икономии Гърция отбелязва почти нулева промяна в нивата на потребителския разход през второто тримесечие на 2011 г.

„През тримесечието до юни наблюдавахме стабилен ръст на повечето пазари. Като вземем предвид събитията от последните седмици, когато видяхме сериозен спад на фондовите пазари, резултатите от второто тримесечие се разминават с темите на деня. Много е трудно да се предвиди до каква степен последните събития ще имат

негативно влияние върху потребителското доверие в дългосрочен план“, споделя Филип Саймс, главен финансов директор на Visa Европа.

Метод на изследване

От Visa Европа обясниха, че барометърът за потребителския разход в ЕС, който те използват, е базиран на реално изхарчените средства, а не на мнения и прогнози. Тези данни впоследствие са изгледени, за да се отчете броят на издадените карти Visa,

предпочитанията за различните начини на разплащане на потребителите и инфлацията.

Барометърът отчита и увеличеното предпочитане на картовите разплащания от страна на потребителите.

Неизгладеният разход, направен с всички карти Visa в Европейския съюз, продължи двуцифрени ръст, като регистрира 13.4% увеличение през второто тримесечие на годината и достигна общо 254 млрд. EUR изхарчени средства за период от три месеца. □

Saab потърси защита от банкрут

3700

души работят за Saab в Швеция, а други 25 хил. души - за подизпълнителите на автомобилната компания

► Собствениците Swedish Automobile съобщиха, че започват доброволна реорганизация на автомобилнопроизводителя, за да осигурят бъдещата му стабилност

В момента дълговете на компанията възлизат на над 100 млн. EUR

Шведският автомобилнопроизводител Saab подаде молба за защита от банкрут, след като регистрира огромни загуби през първото полугодие на 2011 г. Според собственика на компанията Swedish Automobile мярката има за цел да осигури краткосрочна стабилност на компанията, докато се намерят варианти за допълнително финансиране. Беше обявено, че започва и доброволна реорганизация, която да осигури бъдещата стабилност на

затруднената компания.

Началото на проблемите

Проблемите на Saab датират от началото на 2010 г., когато след дълги преговори с General Motors (GM) компанията беше купена от Spyker Cars, които по-късно се преименуваха на Swedish Automobile. Сделката спаси компанията от закриване. Европейската централна банка обеща на шведската компания 400 млн. EUR заеми, които в момента са спрени заради невъзможността на Saab да покрият уговорените оперативни условия. Последваха преговори с BMW за сътрудничество в производството, но вариантът пропадна.

В средата на 2011 г. Saab обяви, че няма средства за

заплати на служителите си, и започна разпродажба на имоти, за да осигури средства. Производството в шведските заводи е спряно от април насам, след като доставчиците преустановиха снабдяването на компанията заради невъзможността на Saab да плати и на тях.

В момента дълговете на Saab възлизат на над 100 млн. EUR. В Швеция за компанията работят около 3700 души, повечето от тях в завода в Тролхетан. Още 25 хил. души работят за подизпълнителите на компанията.

Китайската връзка

През юни от Saab обявиха, че две китайски автомобилни компании ще

обединят усилия и средства, за да спасят фирмата. Автомобилният концерн Youngman Lotus Automobile ще инвестира 136 млн. EUR срещу 29.9% от акциите на компанията. Автотърговецът Pangda Automobile Trade Co Ltd пък планира срещу 109 млн. EUR да купи дял от 24% в Saab. Двете фирми трябва да създадат съвместна компания с равно дялово участие от 50% за автомобилите на Saab в Китай. Сделките все още не са одобрени нито от шведските власти и Европейската централна банка, нито от властите в Китай, които имат опит в прекратяването на подобни инициативи.

През май 2011 г. те пре-

кратиха сделката между Saab и Hawtai Motor Group, а през 2010 г. провалиха опита на Sichuan Tengzhong Heavy Industrial Machinery да се включи в наддаването на GM за Hummer. Според шведския вестник Dagens от Youngman няма да получат подкрепата за сделката със Saab, защото китайското правителство ще предпочете сътрудничество с други компании, сред които Beijing Automotive Industry Holdings Co (BAIC) и Great Wall Motor.

План за реорганизация до седмици

Във връзка с обявените планове за реорганизацията от Swedish Automobile

помолиха да бъде назначен официален администратор, който да помага при въпросните процеси. От компанията обещаха да предоставят конкретен реорганизационен план до три седмици след одобряването на молбата. Негови цели ще бъдат намаляването на разходите и превръщането на Saab в независима и конкурентоспособна компания. Saab взеха подобни мерки през 2009 г., когато GM спряха финансирането ѝ. От компанията настояха сегашният процес да премине под надзора на същия адвокат, който беше отговорен за предходната реорганизация.

Ангел Симитчиев

Бивш шеф на ВР ще развива петролен бизнес в Кюрдистан

Инвестиционният фонд Vallares купува турската компания Genel Energy

Бившият изпълнителен директор на British Petroleum (BP) Тони Хейуърд се завръща в петролния бизнес със споразумение за придобиване на турската компания Genel Energy. Купувач на компанията е инвестиционният фонд Vallares, който е създаден от Хейуърд, финансиста Натаниъл Ротшилд и банкера Джулиан Метерел. Продажбата ще доведе до създаването на група на стойност над 4 млрд. USD с основен фокус на работа в Кюрдистан.

Рискова инвестиция

Сделката изправя инвеститорите пред рисковете, свързани с несигурната политическа и икономическа ситуация в Ирак, отбелязва

Reuters.

Разширената група - която вероятно ще бъде достатъчно голяма, за да влезе в индекса FTSE 100 на големите британски компании, ще бъде известна като Genel Energy Plc. Сегашните акционери в Genel Energy ще притежават половината от новата компания, съобщиха от Vallares.

Кюрдистан се радва на прилив на инвестиции през последната година, тъй като отношенията между властите на останалите държави в региона и националното правителство на Ирак в Багдад се подобряват. Това дава повод на централното правителство да "вдигне летвата" за компаниите, които изнасят петрол от Кюрдистан.

Разпределение

Един от най-богатите хора в Турция - Мехмед Карамехмед, държи 56% от Genel Energy, а сегашният изпъл-

► Делът на Тони Хейуърд в Genel Energy е с почти два пъти по-голяма стойност от сумата, която той получи за трите си години начело на ВР

СНИМКИ BLOOMBERG

нителен директор Мехмед Сепил притежава 29% от компанията. След приключване на сделката Хейуърд и

Метерел ще притежават дялове от компанията на стойност по около 21 млн. USD, докато делът на Ротшилд ще

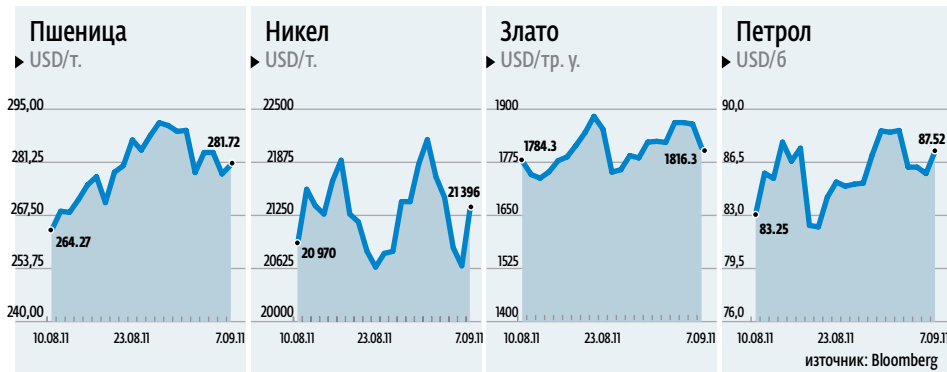
е за 210 млн. USD. Хейуърд ще е новият изпълнителен директор, а Метерел - финансов директор.

Учредителите ще имат право да придобият допълнителни акции, ако проектът постигне успех, изразяващ се в оскъпяване на акциите над прага от 25% през следващите четири години.

Делът на Тони Хейуърд е с почти два пъти по-голяма стойност от сумата, която той получи за трите си години начело на ВР. Хейуърд беше принуден да напусне, след като авария на една от сондите на компанията в Мексиканския залив предизвика най-големия разлив на петрол в историята на САЩ. "Смятаме да участваме като основен играч при всяка бъдеща консолидация в региона", коментира той по повод новата си дейност. За да осъществи сделката, Vallares ще издаде нови акции на стойност 2.1 млрд. USD.

Филип Буров

16 ПАЗАРИ

Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Currency	Code	For	Rate
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,4207
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,4551
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,3710
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,7152
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,1212
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	7,9869
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,6253
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,2299
ХОНГОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,7383
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,6199
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	10000	7,1892
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,5834
ИЗРАЕЛСКИ ШЕКЕЛ	ILS	10	3,7585
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	2,9456
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,7688
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,2521
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,6645
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,7574
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,0901
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,5543
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	10	2,4939
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,1239
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,1965
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,7054
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,5944
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,6843
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,1438
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,1240
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,5276
ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	7,6206
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,3551
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	1,8790
ЕВРО	EUR	1	1,9558

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ПЛЗМ. Валутните курсове са валидни от 1 до 13.09.2011 г.

Курсове на чуждестранни валути

Валута	Код	За	Стойност	Разлика
ЕВРО	EUR	1	1,96	0
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,48	0,01176
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,41	-0,03086
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,41	0,00677
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,62	-0,13411
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,18	0,02914
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	8	-0,05002
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,63	0,00667
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,23	0,00228
ХОНГОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,79	0,02594
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,61	-0,00220
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	7,08	-0,02364
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,63	0,01946
ИЗРАЕЛСКИ ШЕКЕЛ	ILS	10	3,79	-0,02275
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	3,02	0,02188
ИСЛАНДСКА КРОНА	ISK			0,00000
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,8	0,01943
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,3	0,00782
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,66	0,00000
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,76	0,00078
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,12	0,00713
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,66	0,04047
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	10	2,59	0,04527
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,16	-0,01216
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,29	0,03699
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,64	-0,04046
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,62	0,00512
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,72	-0,00214
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,18	0,03603
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,15	0,01202
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,65	0,06068
НОВА ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	7,94	0,06799
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,39	0,02141
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	1,95	-0,01189
ЗЛОТО (1 ТРОЙ УНЦИЯ)	XAU	1	2566,03	21,04000

Обменни курсове на чуждестранни валути към лева за 8.09.2011 година. Тези курсове се основават на чл. 29, ал. 2 от Закона за БНБ и референтните курсове на ЕЦБ за съответния ден, и се прилагат за целите на статистическата и счетоводната отчетност.

Райфайзен АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ	Тип	Валута	Емисионна стойност за поръчки подадени до 15.00 ч. на 6.09.2011 г.					Цена при обратно изкупуване
Фондове на Райфайзен КапиталманAGEMENT Гезелшафт м.б.Х. за дата 6.09.2011 г.			До 5 000 евро	От 5 001 до 10 000 евро	От 10 001 до 20 000 евро	Над 20 001 евро	Над 100 001 евро	
Райфайзен-Европлюс-Облигации	консервативен	USD	12,36	12,30	12,24	12,21	12,06	12,06
Райфайзен-Глобални-Облигации	консервативен	EUR	86,53	86,11	85,69	85,27	84,01	84,01
Райфайзен-Глобален-Балансиран	балансиран	EUR	745,23	741,61	737,99	734,37	723,52	723,52
Райфайзен-Европейски-SmallCap-Компании	високодоходен	EUR	149,71	149,00	148,28	147,57	142,58	142,58
Райфайзен-Глобален-Акции	високодоходен	EUR	147,35	146,64	145,93	145,22	141,68	141,68
Райфайзен-Източноевропейски-Акции	високодоходен	EUR	276,51	275,19	273,87	272,56	263,34	263,34
Райфайзен-Евразия-Акции	високодоходен	EUR	176,02	175,18	174,35	173,51	167,64	167,64
Райфайзен-НововъзникващиПазари в Акции	високодоходен	EUR	217,14	216,11	215,07	214,04	206,80	206,80
Райфайзен-Русия-Акции	високодоходен	EUR	79,31	78,93	78,55	78,17	75,53	75,53
Райфайзен-Енергийни-Акции	високодоходен	EUR	154,08	153,34	152,61	151,88	146,74	146,74
Райфайзен-Инфраструктурни-Акции	високодоходен	EUR	109,82	109,30	108,77	108,24	105,60	105,60
Райфайзен-Активни-Стоки	високодоходен	EUR	119,86	119,29	118,72	118,15	114,15	114,15
Райфайзен-Защита От Инфлация-Фонд	консервативен	EUR	128,02	127,40	126,78	126,15	124,29	124,29

Нетната стойност на акциите на дял е равна на цената на обратно изкупуване. Информация за проспектите и правилата на фондовете може да бъде получена на тел. 0700 10 000, както и на интернет адреси www.rcm.at и www.ram.bg

Котировки на взаимните фондове

Фонд	Тип	Ем. ст./сп	ЦОМ	От началото на годината (не се ангажира)	Спонтанно отклонение	За последните 12 мес.	От началото на публ. прераз. (ангажирана)	Начало на публ. прераз.		
Авора Капитал АД	Смесен - балансиран	4.8388	4.8388	4.7420	-2,32%	10,17%	1,46%	-18,12%	21.01.2008	
Авора Кепитъл - балансиран	фонд в акции	7.5002	7.5377	7.8002	-0,79%	11,13%	-0,32%	-7,63%	23.01.2008	
Авора Кепитъл Югоизточна Европа	фонд в акции	10.2661	10.4201	10.6767	0,0000	0,10%	1,27%	1,35%	23.09.2009	
Актив Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	2.1985	2.1985	2.1985	-1,77%	29,16%	-3,05%	-48,40%	12.11.2007	
До Актив Високодоходен	Смесен - балансиран	2.5454	2.5454	2.5454	-2,90%	25,90%	-5,55%	-42,37%	12.11.2007	
Алфа Асет Мениджмънт ЕАД	фонд в акции	0.6007	0.5440	0.5947	-2,70%	11,94%	-0,52%	-9,10%	17.04.2006	
Алфа Индекс Имоти	фонд в акции	0.5440	0.5440	0.5440	2,07%	11,94%	0,22%	-11,37%	16.08.2006	
Алфа Индекс Top 20	фонд в акции	0.5440	0.5440	0.5440	2,07%	11,94%	0,22%	-11,37%	16.08.2006	
Алфа Избрани Акции	фонд в акции	0.4051	0.4051	0.3972	-1,61%	11,31%	7,64%	-21,02%	10.10.2007	
Алфа Паричен Пазар	Фонд на паричен пазар	1105.0618	1105.0618	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
Астра Асет Мениджмънт АД	фонд на паричен пазар	11.8177	11.8118	11.7941	0,0000	2,97%	0,72%	5,88%	06.10.2008	
До Астра Кеш	Смесен - балансиран	10.6857	10.6325	10.5783	-1,48%	11,17%	-1,18%	2,14%	06.10.2008	
До Астра Плюс	фонд в акции	9.6773	9.6292	9.4848	-0,0000	-4,17%	13,22%	-3,56%	-1,30%	06.10.2008
БенчМарк Асет Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	13.8070	13.6703	13.6703	0,89%	7,65%	2,14%	5,60%	14.12.2005	
До БенчМарк Фонд-1 Акции и Облигации	фонд в акции	7.7845	7.7074	7.7074	-3,44%	12,18%	-0,54%	-4,14%	01.03.2006	
До БенчМарк Фонд-2 Акции	фонд в акции	3.5739	3.5385	3.5385	-18,35%	13,38%	-26,04%	-18,05%	21.06.2006	
До БенчМарк Фонд-3 Сектор Недвижими Имоти	фонд в акции	7.3464	7.1324	7.1324	-8,62%	16,58%	-6,03%	-8,98%	05.02.2008	
До БенчМарк Фонд-4 Енергетика	фонд в акции	9.4987	9.2734	9.2734	-13,20%	15,55%	-13,56%	-1,42%	05.02.2008	
До БенчМарк Фонд-5 ЦИЕ	фонд на паричен пазар	12.7324	12.7324	12.7324	3,79%	0,24%	6,02%	7,68%	03.06.2008	
БенчМарк Фонд-6 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-7 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-8 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-9 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-10 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-11 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-12 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-13 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-14 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-15 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-16 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-17 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-18 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-19 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-20 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-21 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-22 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-23 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-24 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-25 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-26 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-27 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-28 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-29 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-30 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-31 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-32 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-33 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-34 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-35 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099	3,35%	11,94%	5,07%	5,01%	05.08.2009	
БенчМарк Фонд-36 Паричен	фонд на паричен пазар	1107.9099	1107.9099	1107.9099						

Регионални
индекси

Основният индекс на БФБ отчете спад

Sofix: 370.67

↓ -1.45%

Македонският бенчмарк се оцвети в червено

МВПО: 2296.54

↓ -1.98%

Основният сръбски индекс катастрофира

BELEX15: 622.38

↓ -2.89%

Число на геня

Обем

201 870

▶ акции на „Фонд за недвижими имоти България“ АДСИЦ бяха изтързувани на БФБ, като цената се понижи с 5.815 лв.

Световни индекси

Американските акции поскърнаха в началото на търговията

Dow Jones: 11 291.25

↑ +1.36%

Германският индекс регистрира силно повишение

DAX: 5381.01

↑ +3.60%

Японският измерител се оцвети в зелено

"Nikkei 225: 8763.41

↑ +2.01%

Скок

Infineon

7.11%

▶ до 5.51 EUR поскърнаха акциите на германската технологична компания

Повишение

Henkel

0.21%

▶ поскърнаха акциите на химическата компания и имаха най-слабия резултат в DAX

Поскърпването на акциите сви търсенето на злато

Проблемите на еврозоната обаче може отново да повишат привлекателността на метала

Цената на златото падна за втори пореден ден на борсата в Ню Йорк, след като поскърпването на ценните книжа намали търсенето на алтернативни вложения и подтикна инвеститорите да разпродадат метала, след като той достигна рекордна за всички времена стойност. Във вторник златото достигна рекордните 1923.7 USD за унция, след което спадна поради силното представяне на щатския долар спрямо шест основни валути. Това беше най-високото равнище на долара от 13 юли насам и беше постигнато, след като Централната банка на Швейцария постави таван на обменния курс на франка. Европейските акции отскочиха от двегодишен спад, но остават с 23% надолу от върха за тази година, достигнат през февруари, поради притеснения, че европейската дългова криза пречи на икономическото възста-

новяване.

Нов рекорд

Златото за доставка през декември поевтиня с 35.50 USD, или 1.9%, до 1837.8 USD за унция на борсата Comex в Ню Йорк. Металът за незабавна доставка също спадна с 2.2% до 1835.13 USD в Лондон, след като достигна рекордните 1921.15 USD във вторник. Въпреки това златото отбелязва единадесета поредна година на растеж, най-дългата серия поне от 1920 г. насам, поради желанието на инвеститорите да диверсифицират своите вложения в акции и валути. Тази година цената на метала е с 30% нагоре, представяйки се по-добре от глобалните ценни книжа, акции и суровини. На 6 септември той достигна рекордни стойности в евро, британски паунди и швейцарски франкове.

Дълговата криза

Германският министър на финансите Волфганг Шойбле заяви в началото на седмицата, че Гърция няма да получи следващия транш

от спасителния си пакет, ако не изпълни зададените от нейните кредитори цели. Седмица след като кабинетът на канцлера Ан-

гела Меркел ратифицира допълнителни мерки за справяне с дълговата криза в еврозоната, висшият съд на Германия отхвърли три

дела, оспорващи участието на страната в европейските спасителни фондове като противокоституционно. Проблемите на еврозоната

вероятно ще създадат усещане за риск сред инвеститорите, което ще подкрепи златото, твърдят експерти от TheBullionDesk.com. □

Цената на петрола се повиши

СНИМКИ BLOOMBERG

Причината за това е заплахата от мощен ураган в Мексиканския залив

Цената на петрола отбеляза ръст заради притесненията, че нов ураган в Мексиканския залив може да доведе до спиране на доставките, съобщава Bloomberg.

Суровият петрол с доставка през октомври поскърпа с 1.40 до 87.42 USD за барел в електронната търговия на борсата в Ню Йорк. На лондонската борса пък петролът се продаваше за 86.99 USD. Преди два дни суровината затвори при цена 86.02 USD за барел - най-ниското ниво от 26 август насам.

В Лондон сортът Brent поскърпа с 33 цента до 113.22 USD за барел. Във вторник Brent скочи с 2.81 USD до 112.89 USD за барел, пише още Bloomberg. „Очакването, че борсовите нива в САЩ ще намалят

заради урагана в Мексиканския залив, както и заради липсващите барели от Либия, ще задържи цените“, каза Герит Замбо, търговец в Bayerische Landesbank в Мюнхен. „Петролът е по-силен от всички други пазари по света, така че ако има признаци, че дълговата криза не може да бъде преодоляна, виждам опасност от недостиг на петрол, но в момента петролът се поддържа“, е обяснил още той.

Ураганът

Около 60.5% от производството на петрол и 41.6% на природен газ, което се добива на изхода от Мексиканския залив, са спрени, след като тропическа буря премина през региона, информира Bloomberg. Има реална опасност ураганът да се разрази в следващите 48 часа. Всъщност Мексиканският залив е дом на 27% от американската петролна продукция

и 6.5% от производството на природен газ на страната.

Количеството бензин вероятно е намаляло с 1.45 млн. барела от 208.6 млн. барела според проучване на Bloomberg News. Доставките на дестилат - категория, която включва гориво за отопление и дизел, най-вероятно също намалява до 200 000 барела, показва още изследването.

Производството на суров петрол в Либия пък падна до 60 хил. барела на ден през юли според базираната в Париж Международна енергийна агенция.

Северноафриканската страна, която притежава най-големите запаси от петрол на континента, обаче най-вероятно няма да достигне до довоенното равнище на производство на суров петрол от около 1.6 млн. барела на ден в следващите най-малко 18 месеца, се казва в доклад на America Corp. □

Китай възстанови интернет лиценза на Google

Компанията обяви, че отново има правото да действа на най-големия интернет пазар в света

Китайското правителство е подновило лиценза на Google за предоставяне на интернет съдържание, съобщиха от компанията, цитирани от Bloomberg. Миналата година се наложи компанията да пренесе китайската си услуга извън страната, за да избегне правилата за цензуриране в онлайн пространството.

Отстъпване

В съобщението на Google се казва, че правителството е подновило задължителния лиценз за предоставяне на интернет съдържание. От компанията не дават допъл-

нителни подробности по въпроса.

Историята

През януари миналата година Google обяви, че не желае повече да се съобразява със строгите изисквания на китайското правителство за автоцензура на уебсайтовете. Два месеца след това компанията започна да препраща китайските потребители на своята търсачка към нефилтриран сайт в Хонконг. Оттогава Google постоянно губи пазарен дял в страната за сметка на местния технологичен гигант Baidu.

Тежката ръка на закона

Според китайските закони се забранява публикуването на порнографско съдържание, сайтове за залагания, както и съдържание, което

съдържа критика към управляващата Комунистическа партия. Силната цензура, която налага правителството, кара много от най-големите уебкомпании да стоят извън китайския пазар, който е и най-големият в света. Общо 485 млн. китайци използват интернет, сочат данните към юни. Сред онлайн гигантите, до които е блокиран достъпът от Китай, са YouTube, притежаван от Google, както и социалните мрежи Facebook и Twitter.

► **Изискванията за автоцензура накараха Google да препраща китайските потребители на търсачката си към нефилтриран сайт в Хонконг, но този ход доведе до загуба на пазарен дял**

СНИМКА BLOOMBERG

КОРПОРАТИВНИ СЪОБЩЕНИЯ И ОБЯВИ НА ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на регионалното развитие и благоустройството

ОБЯВЛЕНИЕ

На основание чл. 10а, ал. 2 от Закона за държавния служител и чл. 14 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители и заповед № РД-02-14-1835/03.09.2011 година на министъра на регионалното развитие и благоустройството,

ОБЯВЯВА КОНКУРС
за длъжността „Младши експерт“ в отдел „Провеждане на обществените поръчки“, дирекция „Обществени поръчки“

Кратко описание на длъжността:

- Изготвя становища по всяка подадена жалба за отмяна на решение или направено искане за налагане на бременна мярка по реда на ЗОП;
- Подготвя всички необходими бланки, декларации и др. за работата на комисията по оценка на офертите;
- Подготвя протокола от работата на комисията с предложение за класиране, респ. утължаване на срока за подаване на предложения или прекратяване на процедурата;
- Проверява за наличността, валидността и достоверността на документите по чл. 9, чл. 49 и чл. 53 от ЗОП и чл. 24 от ППЗОП;
- Изготвя решението за класиране и определяне на изпълнителя/те на обществената поръчка, съгласно одобрения протокол;
- Изготвя уведомителни писма до кандидатите/участниците с инфор-

мация за класирането в проведената процедура, респ. утължаване на срока за подаване на предложения или прекратяване на процедурата;

- Осигурява достъп до протокола при поискване от страна на кандидат, съгласно изискванията на чл. 73, ал. 4 от ЗОП;
- Изготвя писма до главния счетоводител за освобождаване на депозитите или гаранциите на участниците/кандидатите, съгласно разпоредбите на ЗОП и следи за освобождаването им в срок;
- Изготвя договора, окомплектова досие за поемане на задължение и го предава на финансовия контролор за проверка и издаване на контролен лист;
- Подготвя за архивиране досието на процедурата, като изготвя опис на същото и го предава за архивиране.

Минимални и специфични изисквания, предвидени в нормативните актове за заемане на длъжността:

- образователно-квалификационна степен – магистър;
- професионален опит – 1 година, придобит в областта на обществените поръчки
- или минимален ранг за заемане на длъжността – V младши ранг.

Допълнителни умения и квалификация, носещи предимство на кандидатите:

- предпочитана специалност – от професионално направление: „Право“;
- компютърна грамотност: MS office, работа с правно-информационни продукти.

Начин на провеждане на конкурса:

- решаване на тест
- интервю.

Основна месечна заплата за длъжността, определена към момента на назначаване – в размер до 536.00 лв.

Необходими документи за участие в конкурса:

- Заявление по образец – Приложение №2 към чл. 17, ал. 1 от Наредбата за

провеждане на конкурсите за държавни служители;

- Декларация от кандидата, че е пълнолетен български гражданин, не е поставен под запрещение, не е осъждан за умишлено престъпление от общ характер на лишаване от свобода и не е лишен по съответен ред от правото да заема определената длъжност;
- Копие от документи за придобита образователно-квалификационна степен – магистър;
- Копие от официални документи, удостоверяващи продължителността на професионалния опит – трудова книжка, осигурителна книжка, служебна книжка, официален документ на български език, доказващ извършване на дейност в чужбина.
- Други документи: за компютърна грамотност.
- Подробна автобиография.

Документите, издадени в чужбина се предоставят в легализиран превод на български език и след необходимото признаване и легализация от съответните компетентни органи в Република България.

Място за подаване на документи:

- Министерство на регионалното развитие и благоустройството;
- Адрес: гр. София, ул. „Св. Св. Кирил и Методий“ № 17-19, Център за административно обслужване.

Краен срок за подаване на документи – 10 дни от датата на публикуване на обявлението.

Общодостъпно място, на което ще се обявяват списъците или други съобщения във връзка с конкурса: сайта на МРРБ: www.mrrb.government.bg и информационното табло в МРРБ, гр. София, ул. „Св. Св. Кирил и Методий“ № 17-19.

Подаването на заявленията и приложенията към него се извършва лично или чрез пълномощник.

Длъжностна характеристика за конкурсната длъжност се предоставя на кандидатите при подаване на документите.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на регионалното развитие и благоустройството

ОБЯВЛЕНИЕ

На основание чл. 10а, ал. 2 от Закона за държавния служител и чл. 14 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители и заповед № РД-02-14-1834/03.09.2011 година на министъра на регионалното развитие и благоустройството,

ОБЯВЯВА КОНКУРС
за длъжността „Главен експерт“ в отдел „Провеждане на обществените поръчки“, дирекция „Обществени поръчки“

Кратко описание на длъжността:

- Изготвя становища по всяка подадена жалба за отмяна на решение или направено искане за налагане на бременна мярка по реда на ЗОП;
- Подготвя всички необходими бланки, декларации и др. за работата на комисията по оценка на офертите;
- Подготвя протокола от работата на комисията с предложение за класиране, респ. утължаване на срока за подаване на предложения или прекратяване на процедурата;
- Проверява за наличността, валидността и достоверността на документите по чл. 9, чл. 49 и чл. 53 от ЗОП и чл. 24 от ППЗОП;
- Изготвя решението за класиране и определяне на изпълнителя/те на обществената поръчка, съгласно одобрения протокол;
- Във връзка с изпълнението на функциите по управление на средствата по Структурните инструменти на ЕС:
 - Извършва дейности по подготовката на документация, даване на устни и писмени становища по изготвени документации за процедури, както и по проекти на разяснения по документация;
 - Участие в комисиите за разглеждане, оценяване и класиране на участни-

ците в процедури за възлагане на обществени поръчки, като изготвя протоколи, решения и становища по жалби срещу решения на възложителя;

- Взима участие като длъжностно лице при възлагане на поръчки по реда на чл. 2 и сл. от НВМОП, като участва и в изработване на документи за възлагането им;
- 7. Изготвя уведомителни писма до кандидатите/участниците с информация за класирането в проведената процедура, респ. утължаване на срока за подаване на предложения или прекратяване на процедурата;
- 8. Осигурява достъп до протокола при поискване от страна на кандидат, съгласно изискванията на чл. 73, ал. 4 от ЗОП;
- 9. Изготвя писма до главния счетоводител за освобождаване на депозитите или гаранциите на участниците/кандидатите, съгласно разпоредбите на ЗОП и следи за освобождаването им в срок;
- 10. Изготвя договора, окомплектова досие за поемане на задължение и го предава на финансовия контролор за проверка и издаване на контролен лист;
- 11. Подготвя за архивиране досието на процедурата, като изготвя опис на същото и го предава за архивиране.
- 12. Изпълнява всички нареждания и допълнително възникнали задачи, възложени от началника на отдела или директора на дирекцията в рамките на основната дейност и целите на длъжността.

Минимални и специфични изисквания, предвидени в нормативните актове за заемане на длъжността:

- образователно-квалификационна степен – магистър;
- предпочитана специалност – от професионално направление: „Право“;
- професионален опит – 4 години, придобит в областта на обществените поръчки
- или минимален ранг за заемане на длъжността – III младши ранг.

Допълнителни умения и квалификация, носещи предимство на кандидатите:

- компютърна грамотност: MS office, работа с правно-информационни продукти.

Начин на провеждане на конкурса:

- решаване на тест
- интервю.

Основна месечна заплата за длъжността, определена към момента на назначаване – в размер до 627.00 лв.

Необходими документи за участие в конкурса:

- Заявление по образец – Приложение №2 към чл. 17, ал. 1 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители;
- Декларация от кандидата, че е пълнолетен български гражданин, не е поставен под запрещение, не е осъждан за умишлено престъпление от общ характер на лишаване от свобода и не е лишен по съответен ред от правото да заема определената длъжност;
- Копие от документи за придобита образователно-квалификационна степен – магистър;
- Копие от официални документи, удостоверяващи продължителността на професионалния опит – трудова книжка, осигурителна книжка, служебна книжка, официален документ на български език, доказващ извършване на дейност в чужбина.
- Други документи: за владеене на английски език; за компютърна грамотност.
- Подробна автобиография.

Документите, издадени в чужбина се предоставят в легализиран превод на български език и след необходимото признаване и легализация от съответните компетентни органи в Република България.

Място за подаване на документи:

- Министерство на регионалното развитие и благоустройството;
- Адрес: гр. София, ул. „Св. Св. Кирил и Методий“ № 17-19, Център за административно обслужване.

Краен срок за подаване на документи – 10 дни от датата на публикуване на обявлението.

Общодостъпно място, на което ще се обявяват списъците или други съобщения във връзка с конкурса: сайта на МРРБ: www.mrrb.government.bg и информационното табло в МРРБ, гр. София, ул. „Св. Св. Кирил и Методий“ № 17-19.

Подаването на заявленията и приложенията към него се извършва лично или чрез пълномощник.

Длъжностна характеристика за конкурсната длъжност се предоставя на кандидатите при подаване на документите.

Банка ДСК ЕАД, от името на управляващото дружество „ОТП Фонд Менеджмънт АД“, уведомява всички заинтересовани, на основание чл. 191 от ЗППЦК, че са предоставени на Комисията за финансов надзор, шестмесечни финансови отчети към 30.06.2011г. на управляваните от него договорни фондове – „ДСК Фонд Паричен Пазар“, „ОТП Централно-европейски фонд в акции“, „ОТП Планета Фонд на фондовете в акции на развиващите се пазари“ и „ОТП Омега Фонд на фондовете в акции на развиващите пазари“.

Желаещите могат да се запознаят с отчетите на интернет страниците www.dskbank.bg и www.otpbank.hu

Пари **КОРПОРАТИВНИ СЪОБЩЕНИЯ И ОБЯВИ НА ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ**

Търгове, конкурси, Корпоративни промени, Покани за обществени поръчки, Търгови предложения Изменения по наредби, Процедури по приватизация, Уведомления и други обяви от частната и държавната сфера

Цена за публикация:
0.66 лв./колон мм/ без ДДС

Срок за подаване на заявления: до 11 ч. в деня преди публикация

За допълнителна информация и заявки: тел. 02/4395 853, e-mail: reklama@pari.bg

УАНОО!

Изпълнителният директор на Yahoo беше уволнена по телефона

► Досегашният финансов директор Тим Морс ще заеме временно поста

► Карол Барц беше начело на компанията в продължение на две години, но не успя да я извади от застоя

СНИМКИ BLOOMBERG

Според някои анализатори това може да се окаже част от подготовката за придобиването на компанията

Забраната за продажбата на компютърната игра Doom на тийнейджъри в Германия беше отменена миналия четвъртък, седемнадесет години след появата на играта. Класическата видеоигра, смятана за един от основоположниците на жанра „екшън от първо лице“, беше поставена в списък с контролирани заглавия през 1994 г., тъй като властите в страната са преценили, че може да е вредна за

младите хора.

Подобно на порнографията, продажбите на екшън игри с насилие са били разрешени единствено в специализирани магазини за възрастни. Сега правилата биват отслабени, тъй като регулаторите са решили, че играта вече представлява интерес само от артистична и научна гледна точка и не би се харесала на младежи. Все пак една версия на играта остава в списъка, тъй като съдържа нацистки символи в няколко от нивата си.

Садистично насилие

Ограниченията за Doom и нейното продължение

Doom II - Hell on Earth официално изтече на 31 август след събрание на Федералния отдел за медии, вредни за младите хора (Bundesprüfstelle), по-рано миналия месец. Комисията е решила да преразгледа статуса на низвергнатата игра след обжалване от страна на компанията Bethesda Softworks, настоящия собственик на id Software, разработчиците на Doom.

Според Bethesda, тъй като рудиментарните графични качества на играта вече отдавна са задминати от по-модерни заглавия, насилието в играта има по-малко въздействие. Държавните регулатори не са основали

решението си единствено на графичните качества на играта, въпреки че са посочили, че дори повечето мобилни телефони в момента предлагат игри с по-добра визия. Оригинално заглавието е било забранено за продажба на малолетни, тъй като историята на играта се върти около „садистично насилие, което не е балансирано от други сцени“. Основният разглеждан от комитетата въпрос е бил дали играта съдържа „драстични сцени на насилие, насочено към човешки или човекоподобни същества“. Приема се, че играта има вредно влияние върху подрастващите, ако не съдържа сцени с реална

алтернатива, които като цяло да „неутрализират“ насилствените части.

Исторически интерес

От Bundesprüfstelle казват, че са преразгледали решението си, тъй като Doom в момента е любопитна основно от историческа гледна точка и е малко вероятно да бъде играна от деца. Не на последно място наличието на широко разпространени по-реалистични игри прави забраната ненужна. Все пак, ако Doom изобщо се появи на пазара в Германия, тя ще стане достъпна само за лица над 16-годишна възраст.

Етикетът „само за възрастни“ на Doom започна да из-

глежда като аномалия, тъй като други версии на играта са получили одобрение, например тази за преносимата конзола Game Boy Advance. Панелът е решил да запази забраната за продажба на американската версия на Doom II, тъй като съдържа две нива от играта Wolfenstein 3D, в която се използват редица нацистки символи. Това се дължи на факта, че действието в играта се развива през четирисетте години на миналия век в Германия, но независимо от това във федералната република показването на нацистки емблеми и знаци е забранено освен в много ограничен брой случаи.

Илия Темелков

Symantec изчислява щетите от кибератаки на 114 млрд. USD годишно

Според проучването най-уязвимата група са хората на възраст между 18 и 31, които използват интернет от мобилния си телефон

Ново изследване от фирмата за компютърна сигурност Symantec, автори на софтуера за киберзащита Norton, оценява годишните щети от престъпления в интернет на 114 млрд. USD. Според анкетата сред близо 20 хил. души, заложен в доклада Norton Cybercrime Report 2011, през изминалата година жертви на киберпрестъпления са станали 431 млн. интернет потребители по целия свят. От корпорацията посочват, че ако бъде добавено и времето, загубено от жертвите на виртуалните престъпления, към тази оценка се добавят още 274 млрд. USD, което вдига общата цифра до 388 млрд. USD.

Щетите, нанесени от компютърните престъпници, вече надхвърлят общата оценка за световния черен пазар на марихуана, кокаин

► Макар 74% от анкетирания да заявяват, че знаят за опасностите в мрежата, 41% от хората нямат осъвременена антивирусна програма

и героин, който се оценява на 288 млрд. USD. Най-често срещаната киберзаплаха са вирусите. Повече от половината (54%) от отговорилите са станали жертва на вирус, макар че според Symantec това е и най-лесно предотвратимото престъпление. Следват онлайн измамите (11%) и "фишинг" съобщенията (10%).

Нови цели

Според проучването най-уязвимата група са хората на възраст между 18 и 31 години, които използват интернет от мобилния си телефон. Повече от две трети от възрастните, използващи интернет (69%), са били обект на виртуално престъпление през живота си. Всяка секунда 14 възрастни стават жертви на онлайн престъпността, резултатът от което са повече от 1 млн. пострадали всеки ден.

За пръв път проучването на Symantec показва, че 10% от възрастните са пострадали от киберпрестъпление през мобилния си телефон. Друг скоршен доклад на компа-

1 000 000

► души минимум стават жертви на киберпрестъпления всеки ден

нията показва, че през 2010 г. е имало 42% повече пробиви в сигурността при мобилните устройства, отколкото през 2009 г. Това е знак, че виртуалните престъпници насочват усилията си към мобилното пространство.

Дупките в сигурността на мобилните операционни системи са нараснали от 115 през 2009 г. до 163 през 2010 г., пише в доклада за заплахи към интернет сигурността на Symantec. Освен тези проблеми сред основните причини за ръста в компютърната престъпност са липсата на адекватна защита и увеличението на нападенията през социалните мрежи.

Неосъзната сериозност

Според компанията интернет потребителите не осъзнават сериозността на киберпрестъпленията. "През последните 12 месеца от виртуални

престъпления са пострадали три пъти повече хора, отколкото са жертвите на престъпления в реалния свят", казва Адам Палмър, главен съветник по киберсигурността към Norton. Въпреки това само една трета от анкетирания са посочили, че е вероятно да пострадат онлайн, отколкото в реалността.

Макар че 74% от запитаните заявяват, че знаят за опасностите в мрежата, повечето не вземат мерки, за да се предпазят. Почти половината (41%) от възрастните нямат осъвременена антивирусна програма, само 47% проверяват извлеченията от своите кредитни карти за измами, а 61% не използват сложни пароли или не ги сменят често. Положението при мобилните телефони е още по-трагично - там съвременен антивирусен пакет имат едва 16% от анкетиранията.

Пламен Димитров

ЕВРОПАРИ

Споделете, разкажете, питайте

Имате интересен европроект и искате да разкажете за него. Имате проблемен казус, заради който изпълнението на проекта ви се забавя, затруднява или дори е невъзможно да бъде изпълнен. Имате въпроси и искате да получите отговори от компетентни консултанти. Искате държавните институции да ви чуят. Или просто имате отношение към темата „европейско финансиране“. Във всеки от тези случаи можете да пишете на europa@pari.bg. Вестник „Пари“ ще чуе вашите истории, похвали и оплаквания и ще се опита да ви помогне. Някои от най-интересните казуси и въпроси ще бъдат публикувани и на страниците на изданието, за да бъдат в помощ и на други бенефициенти. Така и държавните институции ще имат възможност да погледнат резултатите от работата си отстрани.

Николай Гаджев, собственик на консервна фабрика „Маркоги“:

Държавата трябва да стимулира консервната промишленост

Старозагорският производител на над 40 вида консерви вече е изпълнил два европроекта и подготвя трети

Все по-малко хора сами си правят зимнина - зад блока, на вилата или в родното си село. Просто е далеч по-практично - а дори и евтино - да отидеш до най-близкия магазин и да си купиш лютеница, компот, печени чушки, гъби... А българската консервна промишленост не само предлага достъпни цени, но и добро качество, казва старозагорският предприемач Николай Гаджев. Той е собственик на малката консервна фабрика „Маркоги“ и неговият бизнес е доказателство, че е възможно дори и по-малките компании да пробият на международния пазар.

“Около 90% от нашите продукти заминават в чужбина”, казва Гаджев и добавя, че резултатите на предприятието се дължат както на факта, че не правят компромис с качеството, така и на успехите в усвояването на европейски субсидии. Досега староза-

горският бизнесмен е успял да спечели средства по два европейски проекта, благодарение на които е увеличил производството си, а в момента подготвя и трети, който ще даде възможност за допълнително разширяване на производствената база.

Бизнес модел

Старозагорската фабрика „Маркоги“ е построена през 1995 г. на площ от 4 дка. Първоначално в нея се произвеждат консерви от пържена манатарка. Гъбите са диворастящи и се доставят от френската фабрика „Булгаршампфрюи“, която има база в Стара Загора.

През 2008 г. фабриката разширява производствената си база с още 560 кв. м. Изградена е и складова база с голям хладилен сектор.

“През годините стигнах до извода, че не е достатъчно да разчитаме само на гъбите за нашето

производство, и пристъпих към производство на консервирани зеленчуци на грил, сарми, чушки, лютеници, компоти”, разказва Гаджев. В момента фирмата произвежда над 40 асортимента, а един от най-търсените продукти е лютеницата.

Месечният капацитет на фабриката е от порядъка на 100-120 т готова продукция. В нея са ангажирани от 10 до 120 души в зависимост от моментното натоварване.

Българска лютеница гори и в Япония

Пазарите на фирмата се разширяват значително, след като в управлението на семейната фирма се включва и синът на собствениците - Огнян Гаджев. Той е завършил образованието си в САЩ и владее добре няколко езика. Сега Огнян развива маркетинга на фирмата. Негово постижение са позициите на фабриката в

Чехия, Германия, Румъния, Полша и дори САЩ и Япония. “Комбинацията между моя опит и знанията на сина ми даде отлични резултати в семейния бизнес”, разказва Николай Гаджев.

Ефектът на европарите

От фабриката се надяват, че ще продължат разрастването си благодарение на субсидии от еврофондовете. В момента управленският екип на предприятието подготвя проект по Програмата за развитие на селските райони. Той ще е по Мярка 123, която е свързана с добавяне на стойност към земеделските и горските продукти. “Ако успеем да спечелим и този проект, ще разширим значително производствената площ с още около 680 кв. м и ще купим нови машини, с които ще бъдем още по-конкурентоспособни”, посочва Гаджев. Програмата

му дава възможност да получи средства между 10 хил. и 4 млн. EUR.

Всъщност от “Маркоги” вече имат зад гърба си два успешни проекта. Първият е на стойност 60 хил. лв. Той е по Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси” и цели подобряването на условията на труд. Вторият проект е на стойност 200 хил. EUR и е по същата програма. Със средствата по втория проект фирмата успява да обучи 20 специалисти като оператори на машини от хранително-вкусовата промишленост.

Половината от получената сума е използвана за изграждането на три хладилника. Единият служи за съхранението на продуктите, вторият е шокова камера за замразяване на продуктите, а третият е минусова камера, която се изисква за съхранение на замразените продукти. “Сега имаме партньор от

Румъния, който иска 80 т замразен и смлян патладжан. Ние сме в състояние да изпълним успешно тази поръчка благодарение на условията, които успяхме да осигурим със средствата по проекта”, обяснява предприемачът.

Опит за равностметка

“Основните проблеми с тромавото усвояване на европейските пари са чисто административни”, смята Гаджев. Според него в министерствата липсва организация за разглеждане на проектите в определените от закона срокове. Проектът, който разработва екипът на фабриката по Програмата за развитие на селските райони, е много важен за предприятието, но оттам отчитат, че може да бъдат изправени пред труд-

120

▶ тона готова продукция е месечният капацитет на консервната фабрика “Маркоги”

260

▶ хил. EUR е общата стойност на двата проекта, които са изпълнени в предприятието

Краен срок**12**

► октомври е крайният срок за подаване на заявления във връзка с избора на финансови посредници по инициативата JEREMIE за промоциране на предприемачеството и предоставяне на първоначално финансиране

Днес Дончев се среща с фирми от строителния бранш

Стратегическите цели и приоритети за развитие на България през новия програмен период ще дискутира министърът по управление на средства-

та от Европейския съюз Томислав Дончев с фирми от строителния бранш днес. Дискусията ще се проведе в зала „Средец“ на хотел „Шератон“ и започва от 9.30 ч. Тя е част от форума „Строителството през 2012 г. - перспективи и предизвикателства“. Събитието се организира от Камарата на строителите в България.

” Основните проблеми за тромавото усвояване на европейските пари са чисто административни

Николай Гаджев,
собственик на консервна фабрика
„Маркози“

► Старозагорската фабрика е единственият производител у нас на компот от тиква и пържени манатарки в консерва

ности, и то не по тяхна вина. За съжаление по програмата са натрупани неразгледани проекти още от 2009 г., въпреки че би трябвало да бъдат разглеждани в рамките на 5-6 месеца, посочва Гаджев. И все пак той казва, че с течение на времето бизнесът в България добива все повече кураж за усвояване на европейските пари.

Според Гаджев предизвикателства има не само във връзка с усвояването на европарите. Липсва и цялостна държавна политика за развитието на консервната промишленост в България, казва той. Според него държавата трябва да измисли и някакви стимули за производителите. А дотогава всеки ще се спасява поединично и ще се надява да успее да си помогне сам със субсидии от еврофондовете.

Нови ниши

Предприятието получава разрешително да изнася консерви в САЩ след едногодишни усилия. В последна фаза са и преговорите за износ на замразени чушки за Япония. “Искам да увелича работното време, така че да се работи не само в активния сезон от годината”, казва Гаджев. Наскоро фабриката е започнала производството на компот от тиква, който ще изнася за Чехия. Подобен продукт се произвежда за първи път в България. Старозагорската фабрика е единствената у нас, която произвежда и пържена консервирана манатарка.

“Пазарът диктува какви са изискванията, а ние се съобразяваме с тях”, разкрива формулата си собственикът на “Маркози”.

Сашка Панайотова

Визитка Кои са “Маркози”

► “Маркози” е търговската марка на фирма “Контракт-НГ”.
► Компанията е създадена през 1991 г., като в началото дейността ѝ е свързана с търговия на различни видове химически продукти и торове.
► Впоследствие обаче е установено партньорство с френска фирма за търговия с диворастящи гъби и през 1995 г. е построена фабриката “Маркози”. През първите години тя се специализира в преработка и консервиране на диворастящи гъби, като цялата продукция се изнася за Франция.
► През 1999 г. фабриката започва своето разшире-

ние, като се внедряват четири чушкотека с общ капацитет 12 т печени чушки и 8 т печен патладжан за генонощие. През 2009 г. е започнат и строеж на нова фабрика в съседство със старата. Тя ще бъде изградена на два етажа, като приземните помещения са складова база и хладилници, а вторият етаж, свързан с първия чрез вътрешен асансьор, ще бъде производствена база.
► През септември 2009 г. са изградени и три хладилни камери, от които една е за шоково замразяване. Общият им капацитет е 140 т замразена продукция.
► Благодарение на хладилните камери компанията започва да предлага замразени плодове, зеленчуци и гъби, характерни за региона на България.

Право на приспадане на данъчен кредит за ЛИЗИНГОВИ ВНОСКИ

СИТУАЦИЯ:

Дружеството е регистрирано по Закона за ДДС и е сключило договор за финансов лизинг за покупка на лек автомобил. Автомобилът ще бъде използван за извършване от дружеството на транспортни услуги и отдаване под наем в рамките на основната дейност.

РЕШЕНИЕ:

Съгласно чл. 70, ал. 1, т. 4 и 5 от ЗДДС правото на приспадане на ДК не е налице, независимо че са изпълнени условията на чл. 69 или 74, когато е придобит, внесен или нает мотоциклет или лек автомобил, както и за стоките или услугите, които са свързани с поддръжката, ремонта, подобрението или експлоатацията на тези превозни средства и за получените транспортни услуги или таксиметровите превози с тези превозни средства.

По договори за лизинг, в които не е уговорено задължение, а само възможност (опция) за прехвърляне на правото на собственост за леки автомобили, право на приспадане на данъчен кредит по лизинговите вноски ще възниква и след 1 януари 2010 г., при условие че до 31 декември 2009 г. включително е възникнало право на приспадане на данъчен кредит поне за една лизингова вноска (§ 51, ал. 2 от Закона за изменение и допълнение на ЗДДС). Съгласно § 51, ал. 3 от ЗИДЗДДС за стоките и услугите по чл. 70, ал. 1, т. 5, свързани с леките автомобили, след 1 януари 2010 г. не възниква право на приспадане на данъчен кредит.

Видно от разпоредбата на § 51, ал. 3 от ЗИДЗДДС, същата е свързана с правото на приспадане на данъчен кредит след 1 януари 2010 г. за стоките и услугите по чл. 70, ал. 1, т. 5, свързани с лизингови леки автомобили.

Тези норми не се прилагат, когато превозните средства се използват единствено за транспортни и охранителни услуги, таксиметрови превози, отдаване под наем, куриерски услуги или подготовка на водачи на моторни превозни средства, включително при последващата им продажба. В ЗДДС не се съдържа легално определение на понятието "транспортна услуга". Съгласно чл. 367 от Търговския закон (ТЗ) с договора за превоз

превозвачът се задължава срещу възнаграждение да превози до определено място лице, багаж или товар. Съгласно Закона за автомобилните превози (ЗАП) обществен превоз на пътници на територията на Република България може да се извършва от търговци - физически или юридически лица, които притежават лиценз за извършване на обществен превоз на пътници или удостоверение за регистрация в случаите на извършване на таксиметров превоз на пътници, както и други документи, които се изискват от този закон и Наредба № 33 от 3.11.1999 г. за обществен превоз на пътници и товари на територията на Република България, издадена от министерството на транспорта.

Дейност по превоз на товари по смисъла на ЗАП може да извършва физическо или юридическо лице, регистрирано като търговец, което превозва стоки срещу заплащане със собствени или наети превозни средства. За удостоверение на условията на договора за превоз на товари според чл. 50 от ЗАП се съставя товарителница, съдържаща визираните в чл. 53 от ЗАП данни, както и пътен лист по образец (Приложение № 14 към Наредба № 33 от 3.11.1999 г.).

За целите на чл. 70, ал. 2, т. 1 от ЗДДС с оглед посочените разпоредби от ТЗ и ЗАП като транспортна услуга следва да се приеме услугата по превоз на стоки или пътници по определен маршрут и срещу възнаграждение, дължимо от получателя на услугата. Единствено когато се извършва транспортна услуга срещу заплащане (съответно отдава се под наем лек автомобил), ще възникне право на приспадане на данъчен кредит по лизинговите вноски на лекия автомобил, както и за стоките и услугите, свързани с поддръжката и експлоатацията на превозното средство.

КАЗУС:

Налице ли е правото на приспадане на данъчен кредит (ДК) за начисления ДДС по получените от дружеството фактури за лизинговите вноски, както и върху разходите, свързани с поддръжката и експлоатацията на горепосочения лек автомобил?

Начислен и платен аванс при разваляне/прекратяване на предварителен договор

СИТУАЦИЯ:

Дружество е сключило предварителен договор като продавач-изпълнител за строителство и покупко-продажба на недвижим имот. По този договор е извършено частично авансово плащане от страна на купувача възложител. Данъчното задължение е установено и дължимият данък е заплатен.

КАЗУС:

1. В случай на разваляне или прекратяване на предварителния договор как следва да се третира начисленият и платен върху аванса ДДС?
2. Има ли право данъчно задълженото лице да иска възстановяване или прихващане на начисления и платен ДДС по разваления/прекратен предварителен договор и в какви срокове?

РЕШЕНИЕ:

Съгласно чл. 115 от ЗДДС при разваляне на доставка, за която е издадена данъчна фактура, доставчикът е длъжен да издаде известие към фактурата не по-късно от 5 дни от развалянето. Съгласно чл. 115, ал. 3 от ЗДДС при разваляне на доставките се издава кредитно известие. Освен реквизитите по

чл. 114 известието към фактурата задължително съдържа и:

1. номера и датата на фактурата, към които е издадено известието;
2. основанията за издаване на известието.

Известието съгласно чл. 115, ал. 5 от ЗДДС се

издава най-малко в два екземпляра - за доставчика и за получателя. Издаденото кредитно известие представлява данъчен документ по смисъла на чл. 112, ал. 1, т. 2 от ЗДДС. Доставчикът отразява издаденото от него кредитно известие в данъчните регистри - дневника за продажбите и справката-декларация по

реда, определен в чл. 124 от ЗДДС.

В случай че получателят е регистриран по ЗДДС лице, на основание чл. 124, ал. 5 от ЗДДС е задължен да отрази полученото от него кредитно известие в дневника за покупки за данъчния период, през който е издадено.

Данъчно третиране на туристически услуги

Извършване на доставка като туристически агент от чуждо име и за своя сметка, а не като туроператор

СИТУАЦИЯ:

Дружество е специализирано в областта на организиране и провеждане на туристически почивки, пътувания, настанявания и мероприятия в чужбина, както и други дейности от сферата на действие на Закона за туризма. Дружеството е сключило договор с испанско дружество, по силата на който имат ексклузивни права да продават продукта "туристическа програма за европейски социален туризъм". За

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

услугата, която извършва към испанското дружество, е договорило комисиона от 12%. По силата на сключения договор дружеството гарантира определения брой самолетни билети,

като се задължава да ги изплати на испанското дружество. Ваучерите, които издава дружеството на българските клиенти, са от името на испанското дружество.

КАЗУС:

1. Следва ли да се издават фактури към испанското дружество и с каква данъчна основа - цялата сума с комисиона, сумата без комисиона или само комисиона?
2. Следва ли да се начислява ДДС върху горната сума?

РЕШЕНИЕ:

Всяко данъчно задължено лице доставчик е длъжно да издаде фактура за извършената от него доставка на стока или услуга или при получаване на авансово плащане преди това освен в случаите, когато доставката се документира с протокол по чл. 117 от ЗДДС. Данъчната основа се определя на базата на всичко, което включва възнаграждението, получено от или дължимо на доставчика във връзка с доставката от получателя или от друго лице, определено в левове и стотинки, без данъка по ЗДДС. В конкретния случай е видно, че възнаграждението за извършената доставка на услуга е комисиона в размер на 12%. Предвид това данъчната основа на услугата е предвидената в договора комисиона.

Данъкът е изискуем

от регистрирано лице доставчик по облагаема доставка с изключение на случаите по ал. 4 и 5, а облагаема е доставка на стока или услуга по смисъла на чл. 6 и 9, когато е извършена от данъчно задължено лице и е с място на изпълнение на територията на страната, както и доставката, облагаема с нулева ставка, извършена от данъчно задължено лице, освен в случаите, в които този закон предвижда друго, по силата на ал. 12 от ЗДДС. Следователно в случаите, в които доставката не е с място на изпълнение на територията на страната, данъкът не е изискуем от доставчика, както е уредено в горната разпоредба. В тези случаи е приложима разпоредбата на чл. 86, ал. 3 от ЗДДС, според която не се начислява данък при извършване на освободена доставка,

освободено вътреобщностно придобиване, както и при доставка с място на изпълнение извън територията на страната.

Съгласно чл. 136, ал. 1 от ЗДДС, когато туроператор или туристически агент предоставя от свое име стоки или услуги във връзка с пътуването на турист, за осъществяването на което се използват стоки или услуги, от които туристът се възползва пряко, смята се, че се извършва една доставка на обща туристическа услуга. За доставката на посредническата услуга, свързана с доставката на обща туристическа услуга от туристическия агент, въпреки че е визиран и посоченият законов текст, се прилагат общите разпоредби на закона. Основание за това е разпоредбата на Закона за туризма, от която е видно,

че туристическият агент не може да предоставя услуги от свое име. Предвид изложеното туристическият агент не може да бъде доставчик на обща туристическа услуга.

Според дефиницията, дадена в §1, т. 11 от ДР на Закона за туризма (ЗТ), "туристически ваучер" е документ под отчет, издаден от регистриран туроператор, който удостоверява съществуването на договор между туроператора и туриста като потребител на туристическата услуга.

Съгласно разпоредбата на чл. 25, ал. 1 и 2 от ЗТ туристическият ваучер се издава за вътрешен и изходящ туризъм само от регистриран туроператор или от туристически агент само от името и за сметка на регистриран туроператор.

Предвид това, че

туристическият ваучер е документ, който удостоверява съществуването на договор между туроператора и туриста като потребител на туристическата услуга, и доколкото в конкретния случай дружеството ви действа само като туристически агент, извършвайки доставка на посредническа услуга, свързана с доставката на обща туристическа услуга, и не предоставя туристическата услуга от свое име, следва да се прилагат общите разпоредби на ЗДДС.

В този случай съгласно чл. 21, ал. 2 от ЗДДС мястото на изпълнение при доставка на услуга, когато получателят е данъчно задължено лице, е мястото, където получателят е установил независимата си икономическа дейност. Когато тези услуги се

предоставят на постоянен обект, който се намира на място, различно от мястото, където получателят е установил независимата си икономическа дейност, мястото на изпълнение е мястото, където се намира този обект. Когато няма място на установяване на независима икономическа дейност или постоянен обект, мястото на изпълнение на доставката е мястото на постоянния адрес или обичайното пребиваване на получателя. В конкретния случай, доколкото по силата на горната разпоредба мястото на изпълнение на доставката на посредническата услуга е извън територията на страната, в издадената фактура към получателя (испанско дружество) не следва да се начислява данък предвид разпоредбата на чл. 86, ал. 3 от ЗДДС.

Материалите са подготвени от "Рконсулт" ЕООД

Консултантите са готови да отзоварят на читателски въпроси на radonov@gmail.com

10 стъклени тавана за чупене

Постове и отличия, които никога не са заемани от жена

Едва 11 са жените изпълнителни директори, които оглавяват компании от списъка на Fortune 500, и някак лесно забравяме, че някои видни позиции досега са били държани единствено от мъжката част на човечеството.

Във вторник Джил Ейбрамсън оглави редакцията на New York Times, с което стана първата жена, успяла да постигне това в 160-годишната история на вестника, отбелязва ВВС. За кои други високи позиции освен българския президентски пост стъкленият таван (вж. карето) още не е счупен?

1 Началник на канцеларията на Белия дом

Клаудия Джийн Крег е единствената жена, която някога е била директор на администрацията в Белия дом, но само на филм. Тя наистина може да оглави списъка за най-добър шеф на всички времена, ако пренебрегнем дребния факт, че е измислен герой от сериала „Западното крило“.

2 Генерален секретар на ООН

От създаването си през 1945 г. ООН е имала само осем лидери - до един от мъжки пол. Жена не е оглавявала също така и Европейския съюз, както и Организацията на американските държави.

3 Военноморските тюлени на САЩ

Военноморските тюлени (на англ. - Navy SEALs) са най-елитната специална част във военноморските сили на САЩ, която действа по море, въздух и суша. Според законодателството обаче жени нямат право да служат в единици за сухопътен бой, да бъдат военни рейнджъри или да участват в морските специални части. Вече бяха направени постъпки за промяна на тази политика и бяха дадени сигнали, че е дошло време жена да стане морски „тюлен“. Жените имат различни силни страни и умения, което ги прави ефективно допълнение, твърдят от армията.

4 Медал на Филдс

Медалът на Филдс е най-значимото отличие за един математик. Той се присъжда на всеки четири години на хора на възраст до 40 години за особени постижения в областта на математиката. Досега негови лауреати са единствено мъже. Но това не е повод да се подклаждат стереотипите за жените и математиката. Все пак много дами са печелили наградата „Ласкер“ за заслуги като лекари и учени. Освен това нежният пол е бил награждаван във всяка от категориите на Нобеловите награди.

5 Губернатор на Ню Йорк

Или на 23 други щата, които никога не са имали жена губернатор, между които Флорида, Уисконсин, Пенсилвания и Айова. В момента има шест дами на губернаторски пост

и този брой, изглежда, ще остане непроменен, твърди Деби Уолш, директор на Центъра за американските жени в политиката в университета „Рътгърс“.

„Управляващите жени далеч не са толкова, колкото е нужно, и това се превръща в ефект на доминото“, заявява тя и допълва, че все по-малко жени търсят работа в законодателната власт, която обикновено излъчва кандидати за губернатор.

6 Главен сценарист на „Семейство Симпсън“

Сериалът е на повече от 20 години. И вероятно ще отнеме още 20, докато видите жена на върха му: повече от стотина писатели са работили за него, като само около 10% от сценариите са написани от жени.

7 Шеф на голяма спортна лига в САЩ

В продължение на десетилетия жени са притежавали големи отбори във Висшата бейзболна лига на САЩ (MLB), Националната футболна лига (NFL), Националната баскетболна асоциация (NBA) и в Националната хокейна лига (NHL), но ръководителят на всяка лига винаги е бил мъж.

8 Световен шампион по шахмат

Имало е жени гротмайстори, но нито една от тях не е получавала най-високото отличие по шахмат. Тази награда е отворена както за мъже, така и за жени. Въпреки че съществува отделна ранглиста за нежния пол, някои от най-добрите шахматистки решават да не се състезават в нея. „Виждам повече момичета играчи в сравнение с преди 10 години, но все още броят им е доста далеч от половината“, казва Дженифър Шахейд, автор на „Играй като момиче“ и застъпник на жените в шаха.

9 Президент на новинарска мрежа

Последните пет години бяха добри за дамите в областта на журналистиката. През 2006 г. Кейти Курик стана първата американка, която води самостоятелно вечерните новини в телевизионния ефир, а New York Times си има жена изпълнителен редактор. Все още обаче предстои жена да оглави цяла новинарска мрежа. Никога не е имало жена на върха на ВВС, признава си медията.

10 Президент на САЩ

САЩ е една от последните западни страни, които никога не са имали жена държавен глава. И ако има шанс тази рамка да бъде разбита през 2012 г., най-вероятният партиноразбивач е Мишел Бахман. Тя е единственият кандидат от женски пол в президентската надпревара, въпреки че спекулациите за участието на Сара Пейлин продължават, напомня ВВС.

(Не)чупливо Стъклен таван

► Терминът „стъклен таван“ в икономиката означава „невидимите, но непреодолими граници, които възпират малцинствата и жените да достигнат висшите стъпала на корпоративната стълбица независимо от тяхната квалификация или постижения.“ Това определение е дадено още през 1995 г. в документ на Федералната комисия по стъклен таван на САЩ. Първоначално метафората се прилага към граници в кариерата на жените, но бързо бива разширена, за да се позове на пречките, възпрепятстващи напредъка и в мъжките малцинства.

► През 2010 г. Катрин Биглоу стана първата жена режисьор, отличена с "Оскар". Тогава лентата ѝ „Войната е опиат“ спечели награди в няколко категории, включително „Най-добър филм“

► Мишел Бахман е единственият кандидат от женски пол в президентската надпревара на САЩ, въпреки че спекулациите за участието на Сара Пейлин продължават

► През юли Кристин Лазарг стана първата жена, оглавила Международния валутен фонд